

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВ 4 ФЕВРАЛЬ КУНИ ГЕРМАНИЯ, ФРАНЦИЯ, ҲИНДИСТОН ВА БИРЛАШГАН АРАБ АМИРЛИКЛАРИ БИЛАН ИККИ ТОМОНЛАМА ҲАМКОРЛИКНИ ЯНАДА КЕНГАЙТИРИШ, ЖУМЛАДАН, ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН "ЙЎЛ ХАРИТАЛАРИ" ИЖРОСИНИ СЎЗСИЗ ТАЪМИНЛАШ МАСАЛАЛАРИГА БАҒИШЛАНГАН ЙИҒИЛИШ ЎТКАЗДИ.

HUQUQ

1997-yil 27-avgustdan chiqa boshlagan

www.huquq.uz

2019-y. 7-FEVRAL, №6 (1151)

ИСТИҚЛОЛГА
ЭРИШИЛГАНДАН
КЕЙИНГИ ИЛК
ТАНТАНА.

5

КЎНГЛИ
ҚЎШХОТИНЛИКНИ
ТУСАГАН ЭРКАК
АЁЛИНИ
СОВЧИЛИККА
МАЖБУРЛАДИ.

7

СОЖИДА
ЭНДИГИНА
ДУНЁГА КЕЛГАН
ҚИЗЧАСИНИ
ЭРКАЛАМАДИ,
АКСИНЧА,
ҚЎЛИГА ПИЧОҚ
ОЛДИ...

9

САҲНА
ОРТИДАГИ
«СПЕКТАКЛ»
ҚАҲРАМОНЛАРИ
ЖАВОБГАРЛИККА
ТОРТИЛДИ.

10

JARAYON

ҲАМКОРЛИК МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА

Индонезиянинг Жакарта шаҳрида ўтказилган «Эгмонт» гуруҳи ййғилишлари давомида 2019 йилнинг 30 январь кунин Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳузуридаги Иқтисодий жиноятларга қарши курашиш департаменти ва Индонезия Молиявий операциялар юзасидан ахборот ва таҳлил маркази ўртасида англашув Меморандуми имзоланди.

Мазкур ҳужжатга кўра, жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштириш, терроризмни молиялаштиришга қарши курашишга қаратилган ҳамкорлик шубҳали молиявий операциялар ва уларни амалга оширувчи шахслар тўғрисидаги маълумотлар алмашиш орқали амалга оширилади.

Ҳамкорлик меморандумини имзолаш «Эгмонт» гуруҳининг умумэтироф этилган тамойилларининг талаблари ҳамда жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштириш ва терроризмни молиялаштиришга қарши курашиш бўйича ФАТФ тавсиялари асосида амалга оширилди.

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳузуридаги Иқтисодий жиноятларга қарши курашиш департаменти томонидан ҳозирги кунда хорижий давлатларнинг 21 та ваколат-

Сандаброн ГУЛЯМОВ,
Бош прокуратура ҳузуридаги
Департаментнинг бўлим бошлиғи

ли органи билан шундай ҳужжатлар имзоланган (АҚШ, Исроил, Корея, Польша, Россия Федерацияси, Туркия, Хитой, Япония ва бошқалар).

Томонлар Меморандумнинг имзоланиши натижалари бўйича давлатлараро эришилган келишувларнинг мантиқий давоми сифатида икки томонлама алоқаларни янада ривожлантиришга тайёр эканликларини билдирдилар.

Меморандумнинг имзоланиши ваколатли органлар ўртасида соҳадаги ахборот алмашинувининг ҳуқуқий асосларини кенгайтириб, икки томонлама ҳамкорлиқни жонлантиришга хизмат қилади.

MA'DADTALAB MAKTUB

Эътиборсиз қолмади

Газетамизнинг 2018 йил 13 сентябрдаги 37 (1130)-сонида «Huquq» почтасидан руқни остида Сурхондарё вилояти, Бойсун тумани «Сангчил» маҳалласида яшовчи фуқаро Собир Маҳмадиновнинг савол йўллаган мурожаати чоп этилган эди.

Унда Термиз шаҳрида яшайдиган укаси Самад Каримовнинг бевақт вафот этгани ва марҳумнинг 5 нафар қарамоғида фарзандлари борлиги, шунингдек, икки фарзанди тўлов-шартнома асосида Термиз Давлат университетиде таҳсил олаётгани баён этилган. Отасидан кейин фарзандлар тўлов-контракт пулини тўлашга имкониятлари йўқлиги ва бугунги кунда бу бўйича қандай имтиёзлар мавжудлигини сўраган эди.

Тахририят ушбу мавзунинг ўрганиб чиқиби, тегишли ташкилотларга мурожаат қилди.

HUQUQ POCHTASIDAN MA'DADTALAB MAKTUB

Ассалому алайкум, қўрағон «Huquq» газетаси тахририяти жамоси. Мен Собир Маҳмадинов Сурхондарё вилояти Бойсун тумани «Сангчил» маҳалласида яшайман. Ёшим 69 да, нафақадан. «Huquq» газетасини диний равишда сезиб кутубона китоб бораман. Мен газетга ордани сўраганимда Термиз шаҳрида яшайдиган укам Самад Каримов жорий йилнинг 4 март кунин бевақт вафот этди. Марҳум укамнинг биш нафар ва фарзандлари бўлиб, жаммаси ногирон. Оиланинг ягона боқувчиси ҳам марҳум укам эди. Укамнинг қизини факультетини Савват Каримова ва Фароод Каримов қайтарилган. Ёнаси уй бекаси. Фарзандларнинг шартнома тўловларини тўлаб беришга оқсизнинг имконияти (маълумат) мавқил эмас. Шунинг учун қам оғир ва тиз оқсизнинг белан қардўшларимизга тўғри келмаса.

Укамнинг кунда бу муаммоларнинг олдиди олди учун, икки нафар йилларининг ўқини давом эттиришлари учун қандай имтиёзлар бери?

Мазкур масала қозғалди масъул мавсифодо шахслар ушбу мурожаатни эътиборига қолдиришларига умид қиламан.

Бизнинг мурожаатимизга жавобан Ўзбекистон ёшлар иттифоқи Марказий Кенгашидан тахририят хат келди. Унда икки талабадан бири, яъни Саховат Каримовага Ўзбекистон ёшлар иттифоқи Марказий Кенгашининг 04-02/527-сонли фармоиши билан 4 миллион 146 минг 750 сўм тўлов шартномаси тўлаб берилгани маълум қилинган.

Бундай хайрли ишларга қўл уриб, кўмакка муҳтож юртдошларимизга ёрдам қўлини чўзаётган ташкилотлар сафи янада кўпаяверсин.

DOLZARB MAVZU

ТАБИБ БЕРГАН ДАМЛАМА

УНИНГ ТАРКИБИНИ БИЛАСИЗМИ?

Маълумотларга қараганда, кимёвий дори воситаларидан кўра гиёҳлардан заҳарланиш ёмон оқибатларга олиб келаркан.

Янгиланган агентлик матбуот муаммосининг ечими бўла оладими?

Дарҳақиқат, оммавий ахборот воситалари, матбуот, ноширлик-матбаа ва ахборот-кутубхона фаолиятини ривожлантиришни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш бўйича самарали тизими шаклланимаганлиги босма нашрларнинг бугунги ҳолатида намоён бўлди-қолди. "Мажбурий обуна" "байроғи" остидаги машамалар сабаб бугун миллий нашрларимиз иқтисодий қийинчиликлар кўрсоғига тушиб қолди. Хўш, бу вазиятдан қандай чиқиш мумкин?!

Бугунги шиддатли давр ҳар бир соҳада бозор иқтисодиётини ҳисобга олган ҳолда тадбирли бўлишни, инвестиция жалб қилиш ва давлат-хусусий шериклик имкониятларини амалиётга татбиқ этиш борасида аниқ режалар ишлаб чиқишни талаб қилмоқда. Биз сўз юритаётган йўналишда эса энг оғирлиги масалалардан бири ҳам айнан медиа-бозор муносабатларидан келиб чиққан ҳолда амалиётга янгича механизмларни жорий қилиш ва давлат-хусусий шериклик имкониятларидан фойдаланишга лозим даражада эътибор қаратилаётганидир.

Шунинг учун ҳам ахборот соҳасини давлат томонидан қўллаб-қувватлаш тизимини такомиллаштириш, мамлакат медиа-бозорини жадал ривожлантириш, давлат органлари ва бошқа ташкилотлар фаолиятининг очилигини таъминлаш, китоб ва бошқа босма маҳсулотлар ишлаб чиқариш

Журналист мақомини ошириш, медиа жамиятда ўзини ўзи бошқариш механизмларини шакллантириш ва журналистнинг умумэтироф этилган миллий гувоҳномасини жорий этиш бўйича тақлифлар ишлаб чиқилади.

сифатини ошириш мақсадида жорий йилининг 2 февраль кўни Давлатимиз раҳбарининг "Ахборот соҳаси ва оммавий коммуникацияларни янада ривожлантиришга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги Фармони қабул қилинди.

Фармонга асосан, Ўзбекистон матбуот ва ахборот агентлиги негизда Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги ва ҳудудий бўлинмалари, Ўзбекистон Республикасининг ахборот соҳаси ва оммавий коммуникациялар ривожлантиришни қўллаб-қувватлаш жамғармаси ҳамда Ўзбекистон матбуот ва ахборот агентлигининг Оммавий коммуникациялар соҳасида мониторинг маркази негизда Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлигининг Оммавий коммуникациялар масалалари бўйича маркази ташкил этилди.

Фуқароларнинг сўз ва ахборот эркинлигига доир конституцийвий ҳуқуқларининг рўёбга чиқишини таъминлаш, мамлакатни ижтимоий-сиёсий ва социал-иқтисодий ривожлантиришда оммавий ахборот воситаларининг ролини кучайтириш, медиа-бозорда улар учун тенг шароитлар яратиш, шунингдек, журналистлар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш каби масалалар Агентлигининг асосий вазифалари қаторидан ўрин олган.

Булардан ташқари, мазкур ҳужжатда Жамғарма маблағларини шакллантириш манбаларига ҳам аниқлик киритилган бўлиб, жумладан, Агентликка идоравий мансуб наشريётлар ва матбаа корхоналарининг маҳсулотларини сотишдан тушадиган соф тушумнинг 10 фоизи миқдорида шартнома

асосидаги ажратмалардан шакллантириладиган, бюджетдан 20 миллиард сўм миқдорида бир марта ажратиладиган, Агентлик томонидан рухсатнома тусидаги ҳужжатлар берганлик учун давлат божи тўлашдан тушадиган маблағлар ҳамда жисмоний ва юридик шахслар, жумладан, Ўзбекистон Республикаси норезидентларининг ҳимойлик хайрияларидир. Шунингдек, қонун ҳужжатлари билан таққилланмаган бошқа тушумлар ҳам.

Жамғарма маблағлари давлат ва нодавлат оммавий ахборот воситаларини ривожлантиришни рағбатлантириш ва уларнинг фаолиятини қўллаб-қувватлаш, шунингдек, тармок корхоналарининг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш, китоб мутлоаси маданиятини ошириш, ўзбек адабиёти-ни оммалаштириш, ахборот-кутубхона муассасаларининг китоб фондиди ривожлантириш, наشريётларнинг ўқув ва адабий материаллари касбий ҳамда бадиий савиясини ошириш бўйича лойиҳа ва дастурларни молиялаштириш, соҳа ходимларининг маънавиятини ошириш ва бошқа шу каби мақсадларга сарфланади.

Давлатимиз раҳбарининг юқорида келтирилган фармонида мувофиқ "Ўзбекистон Республикаси Президентини Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги фаолиятини ташкил этиш тўғрисида"ги Қарори билан Агентлигини ташкилий тuzилмаси, марказий аппаратининг тuzилмаси, Агентлик тўғрисидаги низоми ва 2019-2020 йилларда Ўзбекистон Республикаси ах-

борот соҳаси ва оммавий коммуникацияларни янада ривожлантириш дастури тасдиқланди.

Дастурга кўра, 2019 йил 1 июнгача Агентлик журналист мақомини ошириш, медиа жамиятда ўзини ўзи бошқариш механизмларини шакллантириш ва журналистнинг умумэтироф этилган миллий гувоҳномасини жорий этиш бўйича тақлифларни ишлаб чиқиши лозим.

Шунингдек, қарорда давлат органлари ва бошқа ташкилотлар раҳбарларига идоравий бўйсунувдаги матбуот хизматлари (жамоатчилик билан ишлаш бўлинмалари)нинг сифатли фаолият юритиши, улар олдида қўйилган вазифаларнинг самарали бажарилиши, шунингдек, уларни малакали мутахассислар билан тўлдириш юзасидан шахсий жавобгарлик юклатилиши ҳам белгиланди.

Яна бир янгиланган сифатида, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари Агентлик ва унинг ҳудудий бўлинмалари талабномаларига кўра миллий китоб ва босма маҳсулотларни сотиш бўйича кўча китоб павильонларини жойлаштириш учун жамоат жойларида (марказий кўчалар, истироҳат боғлари, бозорлар, темир йўл вокзаллари, метрополитен бекатларига киришда ва бошқа) бўш турган ер майдонларининг бераз асосда берилишининг назарда тутилганини айтишимиз мумкин.

Дарҳақиқат, бугун ОАВ соҳаси ва ноширлик-матбаа фаолиятини ривожлантиришнинг аниқ механизмини яратишга эҳтиёж пайдо бўлган эди. Биз сўз юритган Президентимизнинг фармон ва қарори ОАВ ҳамда ноширлик-матбаа фаолиятининг янада ривожланишига замин яратмоқда.

Миллий нашрларимиз мададга муҳтож

Босма нашрлар — газета, журналларимиз бугун қийин кунларни бошдан ўтказмоқда. Бундай вазият вужудга келиши ҳали галвир сувдан кўтарилмасидан бурун, 2019 йил учун обуна уюштириш мавсуми давридаёқ маълум бўлганди. Деярли барча газеталарнинг обунаси кескин тушиб кетди.

Миллий матбуотимиз дуч келган бугунги муаммолар билан жаҳон давлатлари аллақачонлар ўқнаш келган экан. Хўш, улар қандай йўл тутишган?

Маълумки, жамиятдаги сиёсий, ижтимоий ва маданий воқеа-ҳодисаларни акс эттиришда газеталар муҳим роль ўйнайди. Афсуски, молиявий сабабларга кўра босма нашрлар кўпича ўз фаолиятини амалга оширишда қийинчиликларга дуч келади. Шу боисдан, Европадаги кўплав давлатлар босма нашрларга бевосита ва қисман давлат ёрдами кўрсатилишини таъминловчи қонун ҳужжатларини қабул қилганлар. Бунда давлат томонидан субсидия ажратилиши матбуот ва сўз эркинлигини чеklangаслигига ҳам алоҳида эътибор қаратилган. Лўнда қилиб айтганда, давлат томонидан молиявий кўмак олган босма нашрлар қим пулини тўлаган бўлса, у истаган ашулани айтиш мажбуриятдан ҳимоя қилинган.

Европа мамлакатларида босма нашрларга давлат томонидан кўмак кўрсатилишининг мавжуд тизимига кўра, нашрлар тўғридан тўғри молиявий ёрдам олишлари ёки ҳукумат томонидан тақдим этиладиган солиқ ва бошқа имтиёزلарга эга бўлишлари мумкин. Кўмакка эҳтиёж сезган маҳаллий ёки ҳудудий газеталар давлат ёрдами олиш учун мустақил ёки тегишли ваколатларга эга бўлган бошқармаларга ариза билан мурожаат этадилар.

Босма нашрларга давлат ёрдами кўрсатилишидан мақсад газеталарнинг ёпилиб кетишининг олдини олиш, фикрлар хилма-хиллиги майдонини сақлаб қолиш ва ОАВ ўртасида соғлом рақобатни ушлаб туриришдир.

Юқорида айтилганидек, хорижий мамлакатларда босма нашрларнинг давлат томонидан қўллаб-қувватланишининг икки усули мавжуд: бевосита ва билвосита. Билвосита ёрдам кўрсатиш солиқ преференциялари, нашрларни тарқатишда почта ва транспорт хизматидан фойдаланганлик учун ҳамда телекоммуникация тўловлари учун паст тарифлардан иборат. Шу ўринда қайд этиш керакики, билвосита субсидиялардан олдатда бутун сектор манфаат кўради. Бевосита ёрдамда эса тегишли тартиб асосида газеталарнинг банкдаги ҳисоб-рақамига пул ўтказиб берилади. Олдатда бундай ёрдам обуначилари кам бўлган, рекламандан унча катта фойда кўрмайдиган ҳамда миллий озчиликка мансуб тилда чоп этиладиган газеталар тахририятларига кўрсатилади. Бу борадаги тегишли муассаса, хоҳ у давлат ташиқоти бўлсин, хоҳ жамоатчилик ташиқоти бўлсин, давлат томонидан ажратилган субсидиялар газеталар ўртасида адолатли тақсимланишини назорат қилиб боради.

Европада босма нашрларга давлат томонидан ёрдам кўрсатилиши йўлга қўйилишининг ўзига хос сабаблари бор. Телерадио эфери қўланининг кенгайиши, оммавий ахборот воситалари янги турларининг ҳамда бепул онлайн-платформаларнинг пайдо бўлиши босма нашрларни мураккаб аҳволга солиб қўйди. Шу боис-

дан, босма нашрларни сақлаб қолиш учун уларни давлат томонидан молиялаштириш масаласи кун тартибига чиқди.

Оммавий ахборот воситаларининг давлат томонидан қўллаб-қувватланиши сабабларидан яна бири — ОАВда плюрализмни сақлаб туришдир. Агарда нашрлар санокли кишиларнинг қўлида қолса, улар жамоатчилик фикрини назорат қилиш имконига эга бўладилар. Босма ОАВнинг шу каби муҳим жиҳатларини инобатга олган Европа давлатларининг деярли барчасида матбуотга давлат томонидан молиявий ёрдам кўрсатиш тизими жорий этилган.

Франция бу борада катта тажрибага эга. Ҳукумат Иккинчи жаҳон уруши тугаганига ҳеч қанча бўлмай, ОАВларни молиялаштиришни бошлади. Ҳукумат босма нашрларга молиявий ёрдам кўрсатар экан, плюрализм ва ахборот олиш манбалари қўлайишининг шаклланишига асосий эътибор қаратди.

Ушба вақтдан буён бу борадаги сиёсатда собит қолаётган француз ҳукумати 2009 йилда, собиқ президент Н.Саркози даврида босма нашрлар учун ажратилган бевосита ва билвосита субсидиялар ҳажмининг сезиларли даражада оширди. Яқин уч йил давомида матбуот учун ҳар йили 200 миллион евродан, жами бўлиб 600 миллион евро ажратиш тўғрисида қарор қабул қилинди! Шу билан бирга, почта тарифларининг оширилиши бир йилга кенчиктирилди, ҳукумат қарорларини чоп этиш учун ажратилган маблағ миқдори 16 миллион еврога етказилди, нашрларни обуначиларнинг уйларига етказиб бериш харажати учун 70 миллион ажратилди. Газеталарга обуна уюштиришининг қонуний асослари ишлаб чиқилиб, ҳукуматга ҳар йили 200 минг нафар ёшлар (18 дан 24 ёшгача бўлган)ни ўқитиш тизимини рағбатлантиришга қўйилган маблағларга бепул обуна қилиш харажатларининг ярмини қўллаб бериш мажбурияти юклатилди.

Бундан ташқари, Франция ҳукумати ҳар йили "Agence France-Presse" (Франс-пресс агентлиги) билан ахборот хизмат кўрсатиш бўйича қиймати бир неча юз миллион еврога тенг бўлган шартнома имзолайди.

Французларнинг бу хайрли ишидан Скандинавия мамлакатлари ҳам ибрат олишди: Норвегия 1969 йилда ва Швеция 1972 йилда босма нашрларга давлат томонидан субсидия ажратиш тизимини жорий этди. 1970 йилдан эътиборан Финляндия ҳам иқтисодий ночор газеталарга давлат субсидияларини йўналтиришни йўлга қўйди.

Босма нашрларга давлат томонидан субсидия ажратиш тизими аҳолисининг турмуш тарзи фаровон бўлган Австрия, Норвегия, Швеция ва Финляндияда яхши ривожланган. Ушбу сабабга кўра ҳам мазкур уч давлат Европадаги энг катта ўқувчун аудиториясига эга бўлган мамлакатлар ҳисобланади. Германия ва Буюк Британияда босма нашрларга бевосита молиявий жиҳатдан ёрдам кўрсатишмасда, ҚҚС тўлашда имтиёз бериш орқали қўллаб-қувватлаш амалиёти жорий этилган.

Шундай тартиб Европанинг қўллаб-қувватланишида мавжуд ва босма нашрлар солиқ имтиёзлари ёки солиқ тўлашдан озод этиш бўйича ҳукуматдан ёрдам олишди. Имтиёзлар турли давлатларда турлича. Айрим давлатларда босма нашрларга бериладиган солиқ имтиёзининг миқдори давлат телерадиокомпанияларига ажратилган маблағ билан тенг бўлади. Мисол учун, Финляндияда хусусий босма нашрлар обуна, реклама ва фаолиятдан олинган бошқа даромадлардан ҚҚС тўлашдан озод этилган. Бундан қўрилганда фойда ҳукумат томонидан давлатга қарашли "Yleisradio" (YLE) телерадиокомпанияси учун ажратилганда йиллик 381 миллион еврога деярли тенг бўлади.

Хуллас, бу борада қўллаб-қувватлаш мисоллар келтириш мумкин. Улар пухта ўрганилиб, ибратга молик томонларни миллий босма нашрларимизни қўллаб-қувватлаш учун жорий этилса, фойдадан холи бўлмасди.

Дилшод ИСЛОМОВ,
журналист

АДОЛАТ ВА ҚОНУН УСТУВОРЛИГИГА ИШОНЧ ЯНАДА ОРТМОҚДА

Давлат ва жамият ҳаётида кечаётган ислохотларни қонун устуворлиги таъминлаш тасаввур қилиб бўлмайди. Бу жараёнда қонунийликни мустаҳкамлаш, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларни ҳимоясини таъминлаш устувор аҳамият касб этади. Юртимизда инсон ҳуқуқларини амалда таъминлаш юзасидан кўрилаётган чора-тадбирлар натижасини нафақат ватандошларимиз, балки дунё ҳамжамияти ҳам эътироф этапти. Секторлар фаолияти йўлга қўйилгани, уйма-уй юрилиб, одамлар орасига кириб борилаётгани, уларнинг муаммолари жойида ўрганилиб, ҳал этилаётгани прокуратура органлари ходимларининг ҳам кундалик фаолият тарзини ифодалайди. Ишга бундай янгича ёндашувлар аҳолининг прокуратурага бўлган ишончини янада мустаҳкамлашга хизмат қилади.

Энг асосийси, ўтган йилда прокуратура органлари фаолиятида ҳам давр талабларига хос янгича тизимли ёндашувлар кўзга ташланди. Жумладан, қонун бузилиши оқибатларини эмас, балки тизимли муаммо ҳамда камчиликларни аниқлаб, уларни бартараф этишга асосий эътибор қаратилгани фаолиятимизда ижобий ўзгаришларга олиб келди.

Сирдарё вилоят прокуратураси органлари томонидан ўтган йилда ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар билан ҳамкорликда ҳудудда қонунийликни мустаҳкамлаш, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини муҳофаза қилиш, жиноятчилик ва ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш, Президентимизнинг мамлакатда олиб борилаётган ислохотларни жадаллаштиришга қаратилган фармон ва қарорлари, ҳукумат қарорлари ҳамда Бош прокурорнинг буйруқ ва кўрсатмалари ижросини таъминлашга жиддий масъулият билан ёндашилди. Кўрилаётган амалий-ҳуқуқий чоралар натижасида фуқароларимизда адолат ва қонун устуворлигига ишонч янада ортмоқда.

Таҳлил этилаётган давр мобайнида тегишли соҳалар бўйича амалдаги қонунчилик ижроси юзасидан ўтказилган 901 та текширишлар натижасига кўра 3099 та прокурор назорати ҳужжатлари қўлланилди. Ҳусусан, гайриконуний ҳужжатларнинг 1169 тасига протестлар келтирилди, аниқланган қонун бузилиш ҳолатлари 773 та тақдимнома орқали бартараф қилинди, 104 нафар мансабдор шахс қонун бузилиши ҳолатларига йўл қўймаслик ҳақида расман огоҳлантирилди, мансабдор шахсларнинг 1037 нафари интизомий ва маъмурий жавобгарликка тортилди, кўпол қонун бузилиши ҳолатлари юзасидан 107 та жиноят иши қўзғатилди.

Ўтказилган моддий зарарларни ундириш юзасидан судларга 858,9 миллион сўмлик 292 та даъво аризаси киритилиб, 1 миллиард 94 миллион сўмлик зарарлар айбдор шахслардан ихтиёрий равишда ундирилди, 5856 нафар шахснинг бузилган ҳуқуқлари тикланиши таъминланди.

Ижтимоий соҳани ислоҳ қилиш бўйича қабул қилинган дастурлар жамият ҳаётида алоҳида ўрин тутди. Биринчи навбатда соғлиқни сақлаш, аҳолини арзон ва сифатли дори воситалари билан таъминлаш, аҳоли бандлиги ва реал даромадларини ошириш, арзон ижтимоий уй-жойлар қурилишини кенгайтириш, ногиронлиги бўлган шахсларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш каби муҳим вазифалар ижроси йил давомида доимий эътиборимиз марказида бўлди.

Вилоят прокуратураси томонидан "Фуқаролар соғлигини

сақлаш тўғрисида"ги Қонун ижроси юзасидан соғлиқни сақлаш бошқармаси тизимидаги тиббиёт муассасаларида текшириш ўтказилиб, унинг натижаларига кўра 52 нафар шахс маъмурий ва 58 нафари интизомий жавобгарликка тортилди, аниқланган қонун бузилиши ҳолатлари юзасидан 44 та тақдимнома киритилиб, 5 та жиноят иши қўзғатилди.

Қонун бузилишига йўл қўйган 1037 нафар мансабдор шахс жавобгарликка тортилди.

Янги иш ўринларини ташкил этиш ва аҳоли бандлигини таъминлашга қаратилган қонунлар, Президент фармон ва қарорлари, ҳукумат қарорлари, Олий Мажлис Сенати томонидан тасдиқланган иш ўринлари ташкил этиш ва аҳоли бандлигини таъминлаш дастурларининг ижроси ҳам алоҳида назоратга олинди. Бандликка кўмаклашиш марказларига мурожаат қилган 18 443 нафар ишсиз фуқаронинг 7727 нафарига меҳнат бозоридаги мавжуд иш ўринларига ишга жойлаштириш учун йўлланмалар берилди, 11 488 нафари ишсиз деб эътироф этилиб, 204 нафарига ишсизлик нафақалари тайинланди, 420 нафар иш излаган фуқаро турли йўналишларда касб ўқувига юборилди, 10 864 нафари қурилиш, обodonлаштириш ва бошқа соҳаларга ҳақ тўланадиган жамоат ишларини бажариш учун жалб қилинди. Йил давомида ўтказилган 72 та меҳнат ярмаркасида 2007 нафар иш қидирувчилар ишга жойлаштирилди. Шунингдек, ишсиз 7549 нафар аёлларнинг бандлиги таъминланди. Кўрилган чора-тадбирлар натижасида 2458 нафар аёллар тадбиркорликка жалб қилинди, уларнинг акса-

рияти чеварлик ва тикувчилик билан шуғулланмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг 2018 йилнинг 13 апрель кунги Сирдарё вилоятига ташириш давомида вилоятда 30 200 та янги иш ўрини яратиш масаласида берган топшириқлари асосида бугунги кунга қадар 32 803 та янги иш ўрни яратилиб, шунча фуқаролар иш билан таъ-

минланди.

Тадбиркорлик фаолиятини ривожлантириш, ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш ва уларнинг ҳуқуқий ҳимоясини таъминлашга қаратилган қонунчилик ижроси юзасидан ҳам муайян ишлар амалга оширилди. Йил давомида тадбиркорларнинг 39 нафарига 171,9 гектар ер майдони, 72 нафарига 90 миллиард 876 миллион сўм кредит ажратилишда, 15 нафарига 538,3 миллион сўмлик ҳақи ундирилишда, 2 нафарига 2,3 миллион сўмлик ортиқча ундирилган маблағи қайтарилишда, 2 нафарига банк муассасасидан 10,6 миллион сўмлик пул маб-

46 нафар ўқувчи ишлаш учун чет давлатларга чиқиб кетган.

лағлари олиб берилишида, 13 нафар тадбиркорга ноконуний ҳужжатлар бекор қилинишида ҳамда 58 нафарига бошқа масалаларда ёрдам берилди. Бунинг натижасида 53 та янги тадбиркорлик субъектлари ташкил этилди, 129 таси ўз фаолиятини тиклади, тадбиркорлик субъектларида 398 та янги иш ўрни ташкил этилди.

Вилоят прокуратураси органлари ходимлари тадбиркор-

ликни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш учун уларга пешвоз чиқилди. Улар иштирокида 392 маротаба ўтказилган тадбирларда тадбиркорлар, фермерларни қийнаб келаётган қўллаб-масалаларга ечим топилди.

Вилоят прокуратураси томонидан Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 27 февраль кунги импорт ҳажминини қисқартириш, маҳаллийлаштирилган маҳсулотлар ишлаб чиқаришни қўлайитириш, экспортни рағбатлантиришга бағишланган видеоселектор йиғилишида берган топшириқлари ижроси ҳам алоҳида назорат қилиб борилди. Мазкур топшириқ ижросини таъминлаш мақсадида вилоят прокурорининг ўринбосари, вилоят ҳокимининг биринчи ўринбосари ҳамда бошқа мутасадди ташкилотлар вакилларидан иборат таркибда ишчи гуруҳ тўзилди.

Вилоят ҳудудларининг табиий ресурслари, ички имкониятлари ҳамда экспорт салоҳиятидан келиб чиққан ҳолда экспортёр корхоналарга йиллик 72,321 миллион АҚШ доллари миқдорида маҳсулотлар экспортини амалга ошириш белгиланган эди. Йил якунига кўра 72,877 миллион АҚШ доллари миқдорида маҳсулотлар экс-

порти амалга оширилиши таъминланган.

Ишчи гуруҳлар томонидан экспортни амалга оширувчи янги тадбиркорлик субъектларининг фаолияти ўрганилганда 40 та муаммо аниқланиб, шундан 24 таси ҳал этилди, 16 тасига таклифлар берилиши таъминланди. Ўрганишлар натижасида 17 та янги тадбиркорлик субъектининг экспорт фаолияти йўлга қўйилди.

Равшан МАШАРИПОВ,
Сирдарё вилоят прокурори

Туман-шаҳар ҳокимликлари ҳузуридаги вояга етмаганлар ишлари бўйича идоралараро комиссиялар фаолиятида аниқланган қонун бузилиши ҳолатларини бартараф этиш юзасидан ҳам прокурор назорати ҳужжатлари қўлланилди. Шу каби ички ишлар идораларининг вояга етмаганлар орасида ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш гуруҳлари фаолиятида аниқланган қонун бузилиши ҳолатларини бартараф этиш борасида 26 та тақдимнома киритилди, 8 нафар ички ишлар ходими интизомий жавобгарликка тортилди.

Коллеж ва лицей ўқувчиларининг дарсларда қатнашиш давомати бўйича ўтказилган мониторингларда 46 нафар ўқувчиларнинг чет давлатларга чиқиб кетганлиги аниқланиб, улардан 22 нафарининг ўқишга қайтарилиши таъминланди. Ўзбекистон Республикасининг "Таълим тўғрисида"ги Қонуни талабига зид равишда фарзандининг таълим олишини таъминламаётган ота-оналардан 914 нафари МЖКнинг 47-моддасига асосан маъмурий жавобгарликка тортилди. Бу даврда вояга етмаганлар ўртасида жиноятчилик кўрсаткичи 2017 йилга нисбатан 35,3 фоизга камайди.

Профилактика ишлари жиноятчилик ва ҳуқуқбузарликларни бартараф этишнинг асосига айланиб бормоқда. Бундай мақсадга фақат ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари, давлат идоралари, жамоат ташкилотларининг ўзаро мустаҳкам ҳамкорлигини йўлга қўйиш асосида эришиш мумкин. Давлатимиз раҳбари таъкидлаганидек, ички ишлар вазирлиги, Мудоаа ва хизматли, Давлат ҳафсизлик хизмати, Миллий гвардия, прокуратура — ҳаммаси халққа хизмат қилиши керак. Шу билан бирга, жамиятда ҳам жазолатга қарши маърифат кучли бўлиши лозим. Муҳит шундай бўлиши керакки, ҳеч ким жиноятга қўл ура олмасин.

Вилоятда жиноятчилик ва ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш ва унга қарши кураш борасидаги фаолият натижасида 2018 йилда умумий жиноятлар сони 2591 тадан 1295 тага ёки 50 фоизга камайди. Таҳлил даврида айрим турдаги жиноятларнинг ўсиши кузатилди. Шу боис жиноятчиликка қарши курашиш, унинг олдини олиш, тезкор қидирув ва дастлабки тергов фаолиятининг аҳоли таҳлил қилиниб, натижалари вилоят ҳамда туман-шаҳар ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар мувофиқлаштирувчи Кенгашларида муҳокама этилиб, аҳолини яхшилашга қаратилган тегишли чоралар қўрилмоқда.

"Халқимиз ўз ҳаётида ижобий ўзгаришларни эртага эмас, узоқ келажақда эмас, айнан бугун кўриши керак". Давлатимиз раҳбарининг эл-юртимиз қалби ва онгидан чуқур жой олган бу сўзлари бугун мамлакатимизда барча соҳа ва тармоқларда амалга оширилаётган тўб ўзгариш ва ислохотларни ҳаракатлантирувчи қудратли кучга, таъбир жоиз бўлса, уларнинг ғоявий ўзагига айланди.

Жорий йил 1 февраль кунги Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Ўзбекистон Республикаси Энергетика вазирлиги фаолиятини ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Қарори қабул қилинди.

7-FEBRAL 2019-Y.
HUKUK № 6
(1151)

3

Интернетдаги экстремистик ғояларга қарши кураш

Жорий йилнинг 29-31 январь кунлари пойтахтимизда "Терроризм мақсадларида интернетдан фойдаланишга қарши курашиш бўйича миллий наза-рий машқлар" мавзусида се-минар бўлиб ўтди.

Унда Бош прокуратура, Вазир-лар Маҳкамаси ҳузуридаги Дин ишлари бўйича қўмита, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ҳамда Меҳнат ва аҳоли иш билан таъмин-лаш вазирлиги, Ахборот технология-лари ва коммуникацияларини ривожлан-тириш вазирлиги, Таъки ишлар вазир-лиги, Адлия вазирлиги, Инсон ҳуқуқла-ри бўйича миллий марказ ва Минтақа-вий таҳдидларни ўрганиш маркази ва-киллари иштирок этди. Шунингдек, та-дбирда "Касперский лабораторияси" компанияси вакиллари, Қирғизистон ва Австриядан халқаро экспертлар қатнаш-ди.

Семинарда 2017-2018 йилларда ах-борот хавфсизлиги йўналиши бўйича олиб борилган ишлар натижасида тер-

Хушнур МАКСУДОВ,
Бош прокуратура бўлими катта прокурори

рорчилик ва экстремистик характерда-ги 4 миллиондан зиёд ахборот мате-риалларидан ташкил топган 100 минг-дан зиёд интернет-ресурс тармоқдан ўчириб ташланганлиги таъкидланди.

Тадбирда "Экстремизм ва терро-ризм таҳдидларида қарши курашиш бўйича "ўзбек модели" қўллаб хориж-лик мутахассислар эътиборини ўзига тортаётгани айтиб ўтилди. Яъни ёшлар ўртасида ҳуқуқий маданият, диний-ахлоқий маърифатни юксалтириш йўли билан "тафаккур учун кураш" га алоҳи-да аҳамият қаратилаётгани, ижтимоий реабилитация, экстремистик ғоялар таъсирига тушиб қолган ва ўз хатоси-ни англаганларни нормал ҳаётга қай-тариш бўйича тизимли ишлар олиб бо-рилаётганига катта қизиқиш билдири-лаётганига таъкидланди.

Семинар сўнггида экстремистик ғояларнинг интернетда тарқалишининг олдини олиш бўйича тегишли тавсия-лар ишлаб чиқилди.

AKS SADO

Муаммонинг илдизи қаерда?

"Нуқуқ" газетасининг 2019 йилда-ги 5-сониди чоп этилган "Икки дилбан-диннинг жонига қасд қилган она" сарла-хали мақолани ўқиганимда, инсоннинг бу даражада разолатга ботгани мени ларзага солди. Шу ўринда келтириб ўтиш лозим, ўз жонига қасд қилишининг оғир гуноҳ экани, унга тайинланган жазодан ҳам маълумдир. Абу Хурайра розияллоху анҳудан ривоят қилинади, Расулulloху соллаллоху алайҳи васал-лам айтди: "Қимматли кунда ўша заҳари қўлида, уни ичган ҳолда жаҳаннам оло-вида абадий қолади. Қимматли кунда ўша заҳари парчаси билан ўлдирса, ўша темир пар-часини қорнига суққан ҳолда жаҳан-нам ўтида абадий қолади. Қимматли кун-да ташлаб, ўзини-ўзи ўлдирса, жаҳаннамда ҳам шу хил азобга гирифт-ор бўлади. Ўзини бирор нарсасга уриб ўлдирган кимса, дўзахга ўзини уриб азоблайди. Ўзини ўзи бўғиб ўлдирган кимса, жаҳаннамда ҳам ўзини бўғиб азоблайди" (Имом Бухорий ва Имом Муслим ривояти).

Мазкур воқеага сабаб динсизлик эмасми? Чунки дин инсонни юмшоқ кўнглили, меҳрибон, раҳмдил, шафқат-ли, камтар, ҳокисор ва беозор қилиб қўяди. Шунинг учун ҳам ҳақиқий дин-дор жиноят содир этмайди. Аксинча, айрим динсизлар ўзганинг жонига қасд қилишдан тап тортмайди. Бу воқеага

яна бир сабаб маърифатсизлик. Инсон зотининг энг катта муаммоси жохиллик-дир. Чунки диндор маърифатсиз бўлса унинг диндорлиги фойда бермайди. Зотан, ўзининг дини тўғрисида савод-сиз бўлиши, унинг нодон эканига қийо-ф қолади. Нодон эса ҳар қандай жиноят-ни қилишдан хижолат бўлмайди. Нега-ки, у жиноят қилишига унинг нодонлиги қийодир. Шунинг учун ҳам фарзандни болалигиданоқ нафақат дунёвий, балки диний илмларнинг ҳам билимдонли-қилиб тарбиялаш керак. Чунки Раббис-сини таниган бандаси оқил бўлмайди. Бунинг учун эса бандаларнинг қалби-га Аллоҳнинг муҳаббатига бўлишининг ҳаракатини қилиш керак.

Афсуски, ҳали жамиятимизда аёллар ичида арзиманган сабаблар билан нора-сида гўдақлари ва ўзининг жонига қасд қилиш ҳолатлари учраб турибди. Бундай муаммоларнинг яна бир сабаби руҳий тушунлиққа берилаётган инсонларга яқинлари ўз вақтида эътибор бермасли-ги, бепарволик, уни қийнаётган, жаво-бини топа олмаётган масала ечимининг ҳал қилинмаслигидир. Шунинг учун, бар-чамиз бир-биримизга нисбатан масъул эканлигини унутмайлик. Узаро эътибор-ли, меҳр-оқибатли бўлайлик.

Баҳоидир МУҲАММАДИЕВ,
Тошкент шаҳридаги "Кулол-Қўрғон"
жоме масжиди имом-ноиб

Одам борки...

Ҳазрат Алишер Навоийнинг шундай сатрлари бор:
Одам борки, одамларнинг нақшидур,
Одам борки, ҳайвон ундан яхшидур.

"Нуқуқ" газетасининг 2019 йилда-ги 5-сониди чоп этилган "Икки дилбан-диннинг жонига қасд қилган она" сарла-хали мақолани ўқир эканман, юқорида-ги мисралар ҳаёлимдан ўтди.

Инсон ҳаёти давомида қўллаб мурак-каб вазиятларга дуо келади. Шунда икки йўлдан бирини, яъни яхшилик ёки ёмон-ликка олиб боровчи йўлни танлашга тўғри келади. Бу эса инсоннинг маънавий дунёсига боғлиқ бўлади. Маънавий ола-ми носоглом инсонлар маъна "қаҳра-монлари" каби инсон ақлига сиғмайдиган жиноятларни амалга оширади.

Улар қабиларни инсон десак, бетоб фарзандни учун буйрагини, жигарини бераётган ота-оналар, вафот этган тур-муш ўртоғининг хотираси учун ҳаёт машаққатларига бардош бериб, бошқа турмуш қилмаган аёллар, ақиллари-

нинг, қариндошларининг ор-номусини, ташвишини ўзиники деб билувчи эркак-лар ранжимасмикин?!

Уларни ҳайвон десак, агар ҳайвон-ларнинг тиллари бўлганда: "Улар биз-дек эмас, биз болаларимизни ўлдир-маймиз", деб ҳар солишган бўларди.

Эрининг бошқа хотини борлигини билган, бошқа бир эркак (эрининг жи-яни)нинг қучоғидан паноҳ қидирмас-дан, ўз ҳаёти учун курашса, қасб-ҳунар билан шуғулланиб, обрў қозонса, бал-ки вақти келиб қизлари буй этганда уларни "Ёр-ёр"лар билан узатган бўлармиди?!

Асломда оила деб аталмиш муқаддас дарахга хиёнат қилган, қариндошини йўлдан урган, норасида фарзандлари-нинг қотилига айланган аёлга 13 йил-лик жазо кам эмасмикин?!

Падарқушининг ҳаёти олти ой дейиша-ди, қотил онанинг умри-чи?! Қанча экан?!

Ҳилола ДУСТОБЕЛОВА,
Шаҳрисабз туманидаги
45-умумтаълим мактаби ўқувчиси

Шиддат билан ўзгариб бораётган замонда юртимиз равнақи ҳамда инсон манфаатларини тўлақонли таъминлаш йўлида олиб борилаётган ислохотларни сифат жиҳатдан янги босқичга олиб чиқиш вақти келганлигига Давлатимиз раҳбари алоҳида эътибор қаратмоқда.

MUNOSABAT

Тизим янада такомиллашяпти

Тоҳиржон ХУСАНОВ,
Сергели туман прокурори

Айниқса, халқ турмуш фаровонли-гини оширишда, уларнинг муам-моларини аниқлашнинг янги, энг муҳими, самарали шакллари жорий этиш бўйича аниқ мақсадга йўналтирилган чора-тадбирлар бўйича манзилли Дастурлар ва бир қатор ҳуқуқий ҳужжатлар қабул қилинди. Хусусан, 2017-2021 йилларда Ўзе-кстон Республикасини ривожлантириш-нинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳара-катлар стратегиясида белгиланган вази-фаларни сўзсиз амалга ошириш, жойларда ишни самарали ва тўғри ташкил этиш, би-ринчи навбатда, жамоатчилик олдиди ҳис-об бериш шакллари ва услубларини туб-дан такомиллаштириш, аҳолининг турмуш тарзи сифатини ошириш, ташаббусларни қўллаб-қувватлаш долзарб масалалардан этиб белгиланди. Бу боралдаги устувор вази-фаларнинг амалга оширилишида Ўзбекистон Рес-публикаси Президентининг 2017 йил 8 ав-густдаги "Худудларнинг жадал ижтимоий-иқтисодий ривожланишини таъминлашга доир устувор чора-тадбирлар тўғрисида"ги Қарори муҳим ҳуқуқий асос бўлди. Маълум-ки, мазкур қарорга мувофиқ, худудларнинг

Секторларнинг "туман — минтақа — республика" вертикал бошқарув тизими жорий этилди.

жадал ижтимоий-иқтисодий ривожланиш-ни таъминлаш мақсадида юртимизнинг бар-ча жойларида худудлар тўғрисида секторга бўлинган эди. Оралдан ўтган қисқа давр ичи-да секторлар раҳбарлари томонидан худудлар-ни комплекс ижтимоий-иқтисодий ривож-лантириш, аҳолининг энг муҳим муаммо-ларини аниқлаш ва бартараф этиш, уй-жой, коммунал ва йўл ҳўжалиги, электр энер-гия, сув ва иссиқлик таъминоти, транспорт қатновчи, халқнинг арзон уй-жойларга бўлган талабини қондириш, худудларни ободонлаштириш ва бошқа масалалар бўйи-ча аниқ мақсадга қаратилган бир қатор ишлар амалга оширилди.

Секторлар зиммасига юклатилган вази-фалардан келиб чиққан ҳолда Сергели ту-ман прокурорига бириктирилган худудда биринчи навбатда кам таъминланган, иж-тимоий ҳўмонга муҳтож, яқка-ёлғиз, но-тинч оилаларга юзага келган муаммоларни ҳал этиш, жиноят содир этган, ўз жонига қасд ёки суиқасд қилган, ички ишлар ило-раларида профилактик ҳисобда турган во-яга етмаганлар, ишсиз ёшларни аниқлаш ва уларни иш билан таъминлаш, шунингдек, уй-жойга муҳтож бўлган оилаларнинг тур-муш шароитлари атрофида ўрганилиб, аниқланган муаммолар бартараф этиб ке-линмоқда. Сергели туманидаги прокурор секторига кирувчи "Дарё бўйи" маҳалла фуқаролар йиғини худудда ўтган йил да-вомида Тошкент шаҳар прокурорининг та-шаббуси ва амалий ёрдами билан қўрилиш-ободонлаштириш ишлари амалга оширили-шига эришилди. Бу каби ишлар натижаси-да мазкур худудда истиқомат қилиб келаёт-ган ижтимоий ҳўмонга муҳтож бўлган фу-қаролар учун 1 та қўп қаватли уй-жой қўриб битказилди. 2 декабрь — "Халқаро ногирон-лар кун"и муносабати билан ушбу уйнинг очилиш маросими ўтказилиб, 18 нафар но-гиронлиги бўлган шахсларга уй-жойларнинг қалитлари берилди. Шунингдек, сектор худудиди 3000 метр электр узатиш тармоғи янгиланди, 2 та трансформатор, 4600 метр табиғий газ қувурлари таъмирланди ва 11 та газ тақсимлагич пунктлари реконструкция қилинди.

3634 нафар аҳоли тиббий қўриқдан ўтқа-зилди, 56 нафар фуқаро иш билан таъмин-ланди, 2 нафар эҳтиёжманд фуқароларга даволаниш учун иттиёсли асосда йўланма берилди. 19 нафар шахста ногиронлик ара-вачалари берилди.

Худудларни секторларга бўлиб ишни ташкил этиш тизимининг жорий этилган-лиги халқ билан манзилли мулоқотнинг йўлга қўйилишига имкон яратди. Бу бора-даги ишлар шу билан чекланиб қолганича йўқ, Аксинча, жойлардаги муаммоларни аниқлаш ва уларни бартараф этишнинг за-монавий тизимлари жорий этилиб, улар янада такомиллаштириб боришмоқда.

Президентимиз Шавкат Мирзиёев Олий Мажлиси Мурожаатномасида ҳам аҳоли муаммоларини аниқлаш, мурожаатларнинг қонуний ва сифатли қўриб чиқирилишига алоҳида тўхталиб ўтган эди.

Оралдан қўп ўтмай, 2019 йилнинг 8 ян-вариди Ўзбекистон Республикаси Прези-дентининг "Худудларни комплекс ижтимо-ий-иқтисодий ривожлантириш бўйича сек-торлар фаолиятини янада такомиллашти-ришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғри-сида"ги Қарори фуқароларнинг ҳаётий му-аммо ва эҳтиёжларини ҳал этиш, сектор-лар доирасида ишларни ташкил этиш сиф-атини ошириш, аҳоли билан очик, тўғри-дан-тўғри мулоқотни кучайтириш ҳамда секторлар фаолиятини янада такомилла-штиришга қаратилганлиги билан муҳим аҳамият касб этди. Хусусан, мазкур қарор-да секторлар фаолиятида учраётган тизим-ли муаммолар ва уларнинг ечимини аниқ ва реал ҳолатдан келиб чиқиб баҳолаб берил-ди. Хусусан, секторлар фаолиятидаги таш-килий муаммоларнинг маъжудлиги фаоли-ят давомида дуч келинаётган муаммо ва кам-чиликларнинг ўз вақтида бартараф этилмас-лигига, секторлар фаолияти бошқарувида тарқоқликни юзага келтираётганлиги, за-монавий ва самаралор ахборот-коммуника-ция технологияларидан фойдаланилмаёт-ганлиги каби қатор камчиликларни келти-риб чиқармоқда. Бу эса ўз навбатида, муам-мони моҳиятдан ва тўлалигича бартараф этилмаслигига олиб келмоқда.

Бундай ҳолатни бартараф этиш мақса-дида қабул қилинган мазкур қарор, фуқа-роларнинг ҳаётий муаммо ва эҳтиёжлари-ни ҳал этиш, секторлар доирасида ишлар-ни ташкил этиш сифатини ошириш, аҳоли билан очик, тўғридан-тўғри мулоқотни ку-чайтириш ҳамда секторлар фаолиятини янада такомиллаштиришга қаратилди.

Ҳужжатта мувофиқ, худудларни комп-лекс ижтимоий-иқтисодий ривожланти-риш, иқтисодиёт тармоқлари ва ижтимо-ий соҳа аҳолини ўрганишининг янги ме-ханизмларини жорий этиш бўйича Комис-сия зиммасига қўшимча вазифалар юкла-тилди. Ҳокимликлар, прокуратура, ички ишлар ва солиқ илоралари тузилмасида сек-торларнинг "туман — минтақа — респу-блика" вертикал бошқарув тизими жорий этилди. Ҳар бир илора бутун республика бўйича унга топширилган секторлар иши-га масъул бўлади.

2019 йил 1 февралдан юклатилган вази-фаларнинг самарали бажарилишини таъ-минлаш ва секторларнинг фаолиятини му-вофиқлаштириб бориш учун секторлар шта-бига алоҳида масъул ҳодимлар бириктирилди. Бунда қотиб асосий иш жойидан ажралган ҳамда лавозим маоши сақлаб қолingan ҳолда фаолият қўрсатади.

Шу билан бирга, халқ дардини яқиндан эшитиш учун туман (шаҳар) секторлари раҳбарлари ҳар ҳафтада камиди бир маро-таба, Қорақалпоғистон Республикаси, ви-лоятлар ва Тошкент шаҳар секторлари раҳ-барлари эса ҳар ойда камиди икки маротаба жойларга чиққан ҳолда қабуллар ўтказди.

2019 йилнинг 1 апрелдан эса, уйма-уй юриш, ўтказилган суҳбатлар, келиб туш-ган мурожаатлар натижасида аниқланган муаммолар ва уларнинг ҳал этилганлиги тўғрисидаги маълумотларнинг республика бўйича ягона электрон ахборот тизими жо-рий этилди.

Жорий йил 1 февраль кунин Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Ўзбекистон Республикаси ёқилғи-энергетика тармоғини бошқариш тизимини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармони қабул қилинди.

ҒОЯЛАР ҲАЗИНАСИ

Алишер Навоий — нафақат ўзбек халқи, балки бутун башарият ақлафаккури ва бадият олами қаҳшатидаги буюк зот. Аммо бир но-зик жиҳат бор. Ғарб илм-фан тараққиёти жа-хонда олди ўринга чи-қиб олгани учун ҳам ўз буюкларини етарли да-ражада тарғиб қилиб улгурган. Амалда Шарқ-нинг ҳеч қандай ҳам ери йўқ. Фақат халқ машриқзамин даҳолари бор бўй-баста билан Ғарб дунёсига танилган-нича йўқ. Бунга ҳам ўз сазий-ҳаракатимиз билан эришамиз.

Бағри бутун халқ, де-ган бир ифода бор. Халқнинг бағри бу-тун бўлиши учун, аввало, унинг эрки ўз қўлида бўлиши керак. Ана шунда у ўз ме-ро-сига ҳам тўла эгалик қила ола-ди. Бошқача айтганда, минг-минг йиллик тарихи ва бугу-нини мустаҳкам ришталар би-лан боғлаб, келажак сари да-дил қадамлар ташлайди. Халқ ўтмишидан куч-қувват, сало-ҳият, ақл-заковат излайди ва топади.

Шу маънода Алишер На-воий — биз учун низоҳатда буюк бир фавқуллода ҳодиса. Унинг ҳаёти ва фаолияти ўзбек халқининг жаҳон саҳнасида бор бўй-баста билан намоён бўлишини таъминлади. Улғу Соҳибқирон Амир Темур халқимизнинг сиёсий-давлат-чилик салоҳиятини кўз-кўз қилган бўлса, Алишер Навоий унинг маънавий-маърифий, фикрий-ҳиссий, бадий-табъий (эстетик) жиҳатдан нақадар юксак поғоналарга кўтарила олганини ёрқин кўрсатди.

Ҳеч муболагасиз айти ола-мизки, бу буюк мутафаккир қолдирган мерос — милли-мизнинг XV асргача бўлган фикрий-ҳиссий тараққиётини кўрсатадиган бой бир қомус сифатида низоҳатда қадри ва ардоқли. XVI аср бошигача бўлган тарихимизни бу буюк сўз санъаткори асарларисиз ўрганишини асло илоҳи йўқ. Навоий, аввало, буюк шоир

нинг учун ҳам улар кўпроқ На-воийга кўнглини ёрар, шу ор-қали муаммога ечим топилиб, муддаога етилар эди.

Шоир иҳодини мукаммал бир таълимот сифатида қабул қилиш керак. Бу ижод, бутун-лигича олиб қараганда, ўша давр темурийлар давлати амал қилган ўзига хос миллий мафкура эди. Шунинг учун ҳам бугун миллий мафкура-миз тарихини бу қаламқаш меросидан айри тасаввур қилиш асло мумкин эмас. Бу-ларнинг бари XV асрни халқ тарихининг олтин даврига айлантирди. Шунинг учун ҳам Заҳриддин Муҳаммад Бобур яна бир темурий Султон Хусайн ҳукмронлик қилган На-воий замонини, кимки бир ишнинг бошини тутса, уни юк-сак даражада охирига етказ-зар, ўша соҳада қамолот эга-си бўлар эди, — дея таъриф-лайди. Бу бежиз эмас эди.

Навоийдаги Уйғонув даври буюкларига хос серкирраллик ҳамда қизгин илҳимий-сиё-сий фаолият кишини лол қол-дириши билан бирга ҳар би-римизни ана шундай ишлаш-

тида қоралайди, яъни шундай тамағирлиги учун ҳам у тирик-лайин гўрга қиради, деб ҳисоблайди:

**Мўр терар ҳар неки,
сочқай киши,
Бўлди тирик гўрга
кирмак иши.**

Энг саҳий инсон, — дейди шоир, — бировдан бир нима тама қилмайдиган, ҳалол меҳ-нати билан ўз кунини ўзи кўра оладиган киши. Жамиятда шундай одамларнинг сони қанча кўпайса, ҳаёт шунча раванқ топади, турмуш шун-ча фаровонлашади, маънави-ят янада юксалади.

Навоий бу йўлда ҳамиша инсоннинг тафаккур кучига ишонди:

**Деди: "Не ишки
қилмиш одамизод,
Тафаккур бирла
билмиш одамизод".**

Дўстлик ғоясини ҳали ҳеч ким бу буюк ўзбек шоири ян-

қайта амин бўламиз. Бобока-лон шоиримиз бизга XV аср-дан туриб буюрадилар: "Йўлни юрмай қирган йўлар (яъни адашиб қолар) ва гай-римақсуд (мақсадга тескари) ерга етар".

Инсоният мавжуд экан, бу ўлмас ғоялар одамларни эз-гуликка ундайверади. Эндиги вазирамиз Навоий меросини дунёнинг барча йирик тилла-рига таржима қилиб, кенг ёйилишига эришишдан ибор-рат. Токи, башарият шундай даҳо маънавий нуридан тўла баҳраманд бўлсин ва ўзбек халқи XV асрдаёқ шундай ба-дий-табъий бойлик яратган-нини кўрсин, билсин.

Навоий биз учун яна шуниси билан азизки, Яратгanning инюяти билан истиқлолни қўлга киритганимиздан ке-йинги дастлабки кунларда бу-тун жаҳон кўз ўнгига шоир та-валлудининг 550 йиллигини кенг нишонлади. Мамлаката-миз пойтахтида бунёд этил-ган миллий боғимиз айнан ана шу улғу зот номи билан аталди. Боғнинг баланд тепа-лигида баҳайбат ҳайкал ўрна-

Султонмурод ОЛИМ,
"Нақшбанди" журнали
бош муҳаррири

тилди. Унинг пештоқиға эса шоирнинг, таъбир жоиз бўлса, энг муҳим ҳикматини ёзиш керак эди. Токи шу их-ча сўзларда буюк ўзбек му-тафаккири ижодининг бош мақсади акс этсин, токи бу сўзлар Ер юзи аҳлининг ди-ққатини торсин, башарияти оғохликка даъват этсин. Шукрлар бўлсинки, унинг ада-ди юз минг мисраға етадиган улкан меросидан шундай икки муборак сатр топилди!

Мана ўша байт:

**Олам аҳли, билингиз-
ким, иш эмас
душманлиғ,
Ёр ўлунг бир-бирин-
гизгаки, иш эрур
ёрлиғ иш.**

Эй олам аҳли, — дея муро-жаат этаётир улғу шоир XV аср-дан туриб, — ўзаро душман-лик иш эмас, шунинг учун барчаларингиз бир-бирла-рингизга дўст бўлинглар, чун-ки бу дунёда дўстлиқдан ях-широқ иш йўқ!

Ҳаммамизнинг эсимизда борки, халқимиз ўша 1991 йилнинг сентябрида, шоир тўйига қўшиб, амалда муста-қиллик нашидасини ҳам сур-ган эди. Чунки бу истиқлолга эришганимиздан кейинги илк оммавий тантана эди.

Навоий таваллудининг 560 йиллиги ҳам халқро микёс-да кенг нишонланди. Навоий шаҳрида бог барпо этилиб, шоирга мухташам ҳайкал ўрнатилди. Шоир таваллуд-ининг 570 йиллиги муносаба-ти билан катта илмий конфе-ренция ўтказилди.

Айнан мустақиллик йилла-рида Москва (2002 йилнинг 27 ноябрида), Токио (2004 йилнинг 26 мартда), Боку (2008 йилнинг 11 сентябрида) шаҳарларида улғу бобомизга ҳайкал қад ростлади.

Одамзод — ҳамма замонда ҳам эзгу ғоялар кетидан эр-ғашига муҳтож. Шу маъно-да, Навоийнинг ҳар байтида муайян бир ғоя мужассам, де-сак, муболага бўлмас.

га, умрдан халқ манфаати йўлида унумли ва мазмунли фойдаланиб қолишга ундайди.

Бобокалонимиз қурдирган кўлаб масжид, мадраса, хо-нақоҳ, мақбара, рабоб, кўприк, беморхона, ховуз ва ҳаммом-лар, барпо эттирган бог-роғ-лар у замонасининг буюк бун-ёдкорларидан бири бўлгани-ни кўрсатади.

Халққа хизмат шоир ҳаёти ва ижодининг бош ғояси эди, деб баралла айта оламиз. "Эл", "улус", "халқ" унинг асарларида энг кўп қўлланган сўзлар сирасига қиради. "На-восиз улуснинг навобахши бўлиш" умр бўйи унинг асл мақсади янглиғ мудом уни эз-гуликка ундаб турди. Агар, дейди шоир, бир қарорга ке-лаётганинда сенда маслаҳат-лашиш туйғуси жўш урса, одамларнинг фикрини, улар тарқатиши мумкин бўлган фи-ску фасодлар эҳтимолини ҳам ҳисобга олиб иш кўр, ўз йўлингни тўғри деб кўп ҳам ишонаверма, элнинг фикри-дан ечим топишга интиль:

**Завқ эса табъинга
салоҳи била,
Эл сўзи зимнида
фасодин тила.
Айлама ўз роинга
кўп эътиқод,
Муътамад эл
ройдин
иста қушод.**

Навоий ўз даврининг маъ-навий раҳнамаси эди. Ижод аҳлига яратилган заковани юқти-рар, ҳеч қачон улардан мод-дий ва маънавий ёрдамни аямас эди. Кўплар асарлари шу буюк зотнинг яхши баҳо-сини олишини орзу қилар эди.

Шоир таълимотидаги ко-мил инсон ғояси шундаки на-зарий орзуғина эмас, бевоси-та амалиёт ҳам эди. Ўзи бу-нинг олий даражадаги шахсий намунасини кўрсатди. Бу ғоя одамларни касб ўрганишига, умри зое кетказмасликка ун-дайд.

Биз чумолини меҳнаткаш-лик тисмоли сифатида қабул қилишга ўрганиб қолганмиз. Навоийнинг шоирлиги шунда-ки, бир ўринда уни инсонлар етиштирган донни ҳадеб ини-га ташийдиган жонзот сифа-

глиг ҳадди аъёосида тарғиб ва ташвиқ этмаган бўлса ке-рак: "Ҳар кимки биров билан ёрдур ёки ёрлиг даъвои бо-дур, керакким, ўзига раво кўрмагани ёрига раво тутма-са, кўп нимаким, ўзига ҳам раво тутса, анга тутмаса".

Ўздан ўзгани устун қўриш, бугунги тушунчалар билан ай-тилса, ўзга манфаатини ўз манфаатидан олдин қўйиш ғоясининг бундан зўр ифода-сини топиш қийин бўлса ке-рак. Чунки бу сўзлар муалли-фининг қатъий ақидасига кўра, дўст ўзига раво қўрган нарсаларига дўстига раво қўриши, ҳатто, ўзига раво қўрган айрим нарсаларини ҳам унга раво кўрмаслиги лозим.

Кеча, бугун ва эрта буюк мутафаккир асарларида ҳамиша бир-бирига ўзаро уй-гун тарзда боғланиб келади. Бирок муаллиф кишиларни, аввало, ўзи ашаб турган за-монни ғанимат билишга қақи-ради, чунки тарих ўтиб кетди, келажак ҳали олдинда, нақди-ни қўриш, яъни шу дамида дам билиш зарур, деб ҳисоблай-ди. "Маҳбуб ул-қулуб" асари-да бир туркий шоирнинг шу мазмундаги аjoyиб байтини келтиради:

**Мозию мустақбал
аҳволин тақаллум
айла кам,
Не учунким, дам —
бу дамдур,
дам — бу дамдур,
дам — бу дам!**

Ҳамма замонлар ва макон-лар учун ҳам буюк шоир бўла-диган гап бу.

Шу биргина мисол баҳона-сида айтиш мумкинки, На-воий меросида ўзигача бўлган қанчадан-қанча буюк ақл эга-ларининг дурдона фикрлари жамланган, агар шу асарлари ёзилмаганда эди, бу ҳикмат-лий фикрлар ҳам, эҳтимом, бизгача етиб келмас эди.

Қайси масалада талқин из-лаб, шоир меросига мурожа-ат қилманг, ундан керакли, маънили бир гап топасиз. Бу-гун халқимиз ўз олдиға юксак мақсадлар қўйиб, янги ҳаёт барпо этаётган экан, жамият мақсадсиз ва йўлсиз бўлиши мумкин эмаслигига қайта-

Айни вақтда республикамизнинг турли вилоят, шаҳар ва туманларида табиблар одамларни даволаётганлигини эшитамиз. Энг қизиғи, булар қаторида баъзи бир фолбин, кинначилар ҳам ўзларини табиб деб аташмоқда. Халқ орасида "синиқчи", "мош табиб" ёки "илгир" деб ном тартиб, фаолият олиб бораётганлар ҳам талайгина. Ҳаттоки, уларнинг айримлари ўзига яраша "машхур"лик даражасига эга бўлишмоқда. Лекин, интернет сайтларидаги ёки бошқа информацион тармоқлар орқали "сохта табиб"лар фаолиятининг салбий оқибатлари ҳақидаги хабарлар ҳам эътиборимиздан четда қолмайди. Шундан келиб чиқиб айтиш мумкинки, табибларнинг маълумоти ва билим даражасини қандай билса бўлади? Табиб деб ном қозонаётганларнинг фаолияти тавсифининг томонидан дегишли қонун ва ҳужжатлар асосида тартибга солинадими?

Табиб берган дамлама

УНИНГ ТАРКИБИНИ БИЛАСИЗМИ?

Гули ҲОЖИБОЕВА,
"Нуқуқ"

уларни рағбатлантириш мақсадида Халқ таботати ассоциациясининг ташкил этилиши ҳам қувончли янгиликлардан бири бўлди. Қутлуг диёримиз халқ таботатининг илдизи 4-5 минг йиллик мозийларга (Авесто битиклари) бориб тақалса-да, ҳанузгача халқ таботати бўйича аҳолига хизмат кўрсатишнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари аниқланмаган, табиблар томонидан кўрсатилаётган тиббий муолажа ва хизматларнинг сифатлиги ҳамда ҳавфсизлиги даражаси ўрганилмаган, давлат назорати йўлга қўйилмаганди. Эндилкида, мазкур қарор ана шундай тушунмовчиликларга барҳам бериб, табибнинг шахсиятини, фаолияти кўламини, мажбуриятларини тўлиқ белгилаб бериш учун хизмат қилади. Олдимизга аниқ мақсад ва масъулиятли вазифаларни юклайди.

Энг асосийси, Халқ таботати усулларини қўллаш билан касалликларни даволаш учун тавсия қилинадиган (ишлатиладиган), аниқ номдаги ўсимликлар, уларни парварши қилиш ва ўстириш жойи, ўсимликлардан фойдаланиш ва бошқа зарур маълумотларни ўзида жамлаган миллий ўсимлик турлари тўғрисидаги маълумотлар базасини яратиш ҳам энг масъулиятли вазифа сифатида Қарор билан белгилаб қўйилди.

Қарор муқаддимасида мазкур камчилиқ ва нуқсонлар эътироф этилган ҳолда аҳоли саломатлигини янада яхшилаш мақсадида халқ таботати замонавий тиббиёт билан бир қаторда аҳоли саломатлигини сақлаш усули сифатида эътироф этилади. Шунингдек, табибларнинг мазмининг ҳуқуқ ва мажбуриятларини белгиллаб берувчи лицензияларга эга бўладиган. Бундан ташқари, халқ таботати ходимлари кўрсатган хизматлари учун жавобгар бўлиб, улар ўз фаолиятлари мобайнида йўл қўйган хато ҳамда камчиликлари, беморларга етказилган зиён учун тўлиқ ҳажмда жавобгар бўлади.

Ўзбекистон халқ таботати академияси кўп йиллардан буён Хитой, Болгария, Германия, Эрон ва Россия мамлакатлари билан ҳамкорлик қилиб келади. Қарорда халқаро ҳамкорликка алоҳида эътибор қаратилгани, бу тизимни янада кенгайтириш мақсадида мутахассислар алмашинуви, қайта тайёрлаш бўйича кенг қўламли ишлар қилинади. Бу борада Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги ва Инновацион соғлиқни сақлаш миллий палатасига республика тиббиёт олий ўқув юртларининг "Даволаш иши", "Педиатрия иши", "Тиббиёт-педагогика иши" бакалаврият йўналишларидаги ўқув дастурларига халқ таботати бўйича махсус ўқув циклини жорий этишни ҳамда Тошкент врачлар малакасини ошириш институтига халқ таботати кафедраси ва "Халқ таботати" йўналиши бўйича малака ошириш курсини ташкил қилиш вазифалари юклатилди. Бундан ташқари, амалдаги "Ўқувчиларнинг соғлигини сақлаш тўғрисида"ги Қонунига ҳамда бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ўшб қарордан келиб чиқадиган ўзгартириш ва қўшимчалар киритилиши кутилмоқда.

Бугунги кунда фўқаролар ўз шароитларидан келиб чиққан ҳолда бепул ва пуллик тиббий хизматдан фойдаланиш ҳуқуқига эга бўлсаларда, аҳолининг табибларга муносабатлари сони кундан-кунга ортиб бормоқда. Шунга мос равишда табибчилик билан шуғулланувчи шахслар сони ҳам кам эмас. Тарихдан маълумки, қадим Шарқда беморларни асрлар оша табиблар даволаб келишган. Улар ишлатган малҳамларнинг 70-80 фоизи шифобахш ўсимликлардан олиниб, қолганлари ҳайвонлардан, яна бир қисми эса табибий маъданлардан тайёрланган экан. Ҳозир Хитой, Япония, Вьетнам, Корея, Лаос, Малайзия каби мамлакатларда халқ таботатида давлат мақоми берилган. Ҳар бир мамлакатнинг ўз халқ таботати мавжуд. Маълумотларга кўра, Хитойда тиббий хизматнинг 40 фоизи табиблар томонидан кўрсатилади экан. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Халқаро соғлиқни сақлаш ташкилоти ўтган асрнинг охириги йилларида халқ таботатини чуқур ўрганиш ва бу соҳадаги тадқиқотларни янада кенгайтириш бўйича бир неча қарорлар қабул қилган.

Лекин юртимизда табибларнинг даволаш услублари турли баҳс-мунозараларга сабаб бўлмоқда. Мисол учун, табибларнинг беморларга бераётган дамлама ва гиёҳлар таркиби ҳақида бирон-бир маълумотга эга бўлолмайсиз. Гиёҳ ва дамламаларнинг яроқлилик муддати эса жумбоқлигича қолаверди. Айни дамда ҳар бир дорихона савдосида турган "Рашно", "Осиё", "Мунис" каби брендлар остида турли гиёҳлардан тайёрланган чой ва дамламаларга кўзингиз тушади. Брендли шифобахш дамлама кутиларида уларнинг таркиби, тайёрланиши, қўлланилиши ҳамда яроқлилик муддатлари ҳам аниқ кўрсатилган. Афсуски, табибларнинг беморларга қўллаш учун бераётган дамламаларида бундай аниқ маълумотлар йўқ.

Шифокорларнинг таъкидлашича, қимёвий дори воситаларидан кўра гиёҳлардан заҳарланиш ёмон оқибатларга олиб келаркан. Мабоодо, табибларнинг гиёҳларидан заҳарланиш ҳолати содир бўлса беморларга қандай ёрдам берилади? Ҳолбуки, беморнинг нима ичгани шифокор учун номалъум бўлса? Бу ҳам бир жумбоқ. Бундан ташқа-

ри, "биокуват" асосида, яъни экстракслар ёки турли ирим-сиримларни қўллаб даволаётганлар ҳам ўзларини "табиб" санаб келмоқдалар. Бир неча йиллар аввал Кашпировский, Джуна каби турли экстраксларни билмаганлар кам эди. Бугун эса ўзимизда ҳам биокуват билан даволовчиларни учратиш мумкин. Қадимда, машхур файласуф, олим Афлотун таъкидлаганидек: "Шифокорларнинг энг катта хатоси шундаки, улар одам танасини даволашга ҳаракат қилишади. Лекин аксар ҳолатда улар инсоннинг руҳини даволашга уринишмайди. Руҳ ва тана бир бири билан яхлитдир, уларни алоҳида-алоҳида даволаш мумкин эмас". Бу назарияда диний дунёқараши ҳам ёрдам тутишимиз керак. Зеро, қодир Аллоҳнинг ўзи дардини берганга шифосини ҳам беради. Энг

дилиқда, таботат соҳасига ҳам эътибор берилиб, табиблар фаолияти ҳам қонунлар назорати ва ҳимоясига олинди. 2018 йилнинг 12 октябрга кўни Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Ўзбекистон Республикасида халқ таботати соҳасини тартибга солиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Қарори қабул қилинди. Мазкур ҳужжат билан таботат ва табиблик фаолиятида катта ўзгаришлар кутилмоқда.

Бу ҳақда Ўзбекистон халқ таботати академияси бошқаруви раиси Меҳри Нурузов ва кўйидаги фикрларини билдириб ўтди.

— Бир неча йиллар давомида Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қончилигида халқ таботати соҳасининг ҳуқуқий мақоми аниқланмаган эди. "Халқ таботати амалиёти"

Томирни ушлабгина беморларга тўлиқ ташхис қўйиш ҳам кўзбўямачилик.

муҳими, ҳар бир бемор шифо топишдан умидини узмаслиги керак. Балки ушбу қоида ўзидан "табиб" ҳисоб олган баъзи шахсларга қўл келаятгандир.

Ёки яна бир мисол, баъзи бир ёш болаларни иссиғи кўтарилганда "боласи илгир бўлганга ўхшайди", деб зудлик билан илгирга (қоғоз, ип ёки бошқа майда нарсаларни гўё оғзидан олиб ташловчилар) олиб боришади. Ҳаттоки, ёш болаларни суннат қилдириш, яъни хатта қилувчи усталарнинг фаолияти шу кунгача ҳуқуқий жавобгарликдан холи эди. Ёки кейинги пайларда зулук қўйдириш ёки хижома усули билан қон олдириш масканлари ҳам кўпайиб бормоқда. Бу каби таботатининг амалиёти асосан қон билан боғлиқ бўлгани учун уларнинг стирлилик ва санитар-гигиени ҳолатлари ҳам рисоладагидек деб айтолмаймиз. Ваҳоланки, инсон саломатлигининг энг муҳим жиҳатларидан бири қон билан боғлиқ. Ҳозир табиблик фаолияти билан шуғулланаётганларнинг беморларни қабул қилиш жойларидagi санитар-гигиени ҳолатидан ҳам кўнглингиз тўлмайди.

Юқоридаги фикрлардан хулоса қиладиган бўлсак, аввал республика миқёсида халқ таботати вакилларининг фаолиятини баҳолашда ҳуқуқий мезон бўлмаган ва қонун доирасида тартибга солилмаган эди. Эн-

билан шуғулланишга руҳсат берувчи, ёхуд бу фаолият билан шуғулланишни таъқиловчи бирор-бири норма ҳам мавжуд эмас эди. Аниқроқ айтганда, шу кунгача республикамизнинг турли ҳудудларида фаолият олиб бораётган табибларнинг лицензияси ҳам бўлмаган эди. Жорий йилнинг 29 январь кўни эса Тошкент халқ таботати олий мактаби учун илк бор лицензия берилди. Бу халқ таботати соҳасида илк лицензия ҳисобланади.

Томирни ушлаб беморларга тўлиқ ташхис қўйиш ҳам кўзбўямачилик. Аслида ҳар қандай касалликни аниқлаш ва беморга аниқ ташхис қўйиш учун тери, тил ва кўз қорачиқдаги ўзгаришларни ҳам синчковлик билан кўриш тавсия этилади. Бунинг учун ҳам катта тажриба талаб қилинади. Энг муҳими, инсон саломатлигини муҳофаза қилиш ва тиклаш билан боғлиқ ҳар қандай фаолият юқори малакали тиббиёт мутахассислари томонидан олиб борилиши лозимлигини ҳеч қим инкор этмайди.

Айни вақтда халқ таботати фаолияти билан шуғулланиб келаятган "табиб"ларни икки тоифага бўлиш мумкин. Биринчи тоифа табиблар, тиббий маълумот тўғрисида дипломага ҳам эга эмаслар. Бундай "табиблар" авлоддан-авлодга ўтиб келаятган халқ таботати аъна-

лари асосида даволаш ишларини олиб боришмоқда. Уларни халқ орасида "ота мерос" табиб деб аташади.

Иккинчи тоифадагилари аввал тиббиёт соҳасида хизмат кўрсатганлар ҳисобланади. Мазкур тоифадагилар, албатта, "дипломли табиблар" бўлиб, яъни нафақага чиққанларидан сўнг "табибчилик" қилишга бел боғлаган шахслардир. Бундай "дипломли табиблар"нинг сони бугунги кунда кўпчиликини ташкил этади.

Аввало, аҳолига кўрсатиладиган ҳар қандай тиббий хизмат биринчидан, малакали бўлиши керак, иккинчидан, қонунлар назорати доирасида амалга оширилиши лозим. Қолаверса, Ўзбекистонда халқ таботатининг сиёсий-ҳуқуқий ва иқтисодий жиҳатдан таъминланиши янгича тиббий маданиятнинг омаллашувига ёрдам беради.

Тўғри, биз кўпича замонавий тиббиёт ютуқларига суяна-миз ва уларга қаттиқ ишонамиз. Бу табибий ҳол. Чунки ўта мураккаб операциялар, қўзларни даволаш, юрак хасталигидан фориқ қилувчи жарроҳлик амалиётлари, дунё ахлини лол қолдираётган сиам эгизакларини ажратиш операциялари росмана мўъжиза саналади. Аммо ҳаётда шундай воқеалар ҳам рўй берадики, улардан кўз юмиб бўлмайди. Масалан, қучли таъсирга эга дори-дармонлар узок вақт қабул қилинса, организмни ҳолдан тойдирди. Баъзилари бир хасталикка шифо бўлгани ҳолда организмнинг бошқа аъзосига путур етказди, қундалик ҳаётда бундай ҳолатлар кўп кузатилади. Шунинг учун ҳам халқ таботатидан ўринли фойдаланиш одамлар саломатлигида муҳим ўрин тутади.

Ўзбек халқ таботати бир неча минг йиллик тарихга эга бўлиб, буюқ аждоҳимиз олим Абу Али Ибн Синонинг "Тиб қонунлари"дан дунё медицина мактабларида асосий дарслик сифатида фойдаланиб келинмоқда. Ана шундай бой тарихга эга таботатимиз қўллаб келаятган шифобахш ва безарар дори-дармонлар билан тенглаша оладиган воситалар Ер юзиде камдан-кам топилади.

Ўзбек халқ таботатини қайта тиклаш ва янада ривожлантириш борасида олиб борилаётган ишлар, табибларнинг манфаатларини ҳимоялаш ҳамда

Соғлиқни сақлаш вазирлиги ташаббуси билан тайёрланган "Ўзбекистон Республикасининг Жиноят кодексига қўшимча киритиш тўғрисида"ги Қонун лойиҳаси жамоатчилик муҳокамасига қўйилди.

Хаётда билиб-билмай жиноят кўчасига кириб қолган, аммо вақтида хатоларини англаб, ноҳўя ишлардан узоқ бўлиш, адашмаслик ҳаракатида бўлганларни кўп кўраимиз. Аччиқ тажрибадан хулоса чиқарган бундай инсонлар ўзанида сокин оқаётган дарё каби тинч ҳаёт кечирадилар. Лекин шундай тоифа инсонлар ҳам учрайдики, улар йиллар ўтгани сайин тубанлик ботқоқига баттар ботиб бораверадилар. Вақти келиб ортига қараганида эса Ҳақатгина зое кетган ёшлик, елга соҳуриллаётган умрни кўрадилар. Бундайларга қараб, беихтиёр "Эсиз умр", дейсан киши.

Эътиборлилик жиноятни фош этди

Суднинг қора курсида ўтирган Даврон Алиев (исм-фамилиялар ўзгартirilган) бунга қадар олти марта судланиб, қирқ йиллик умрининг салмоқли қисмини панжара ортида ўтказган. 2006 йилда жиноят ишлари бўйича Бўстонлик туман суди томонидан ўта хавфли рецидивист деб топилган.

У бу сафар содир этган жиноятнинг қисқача тафсилоти бундай:

2017 йил ёз кунларининг бирида фуқаро М.Тоштемуров ва Бўстонлик тумани Искандар қўрғонидagi ўзининг тўй либослари дўконида ўғирлик содир этилгани ҳақида ИИБга мурожаат қилади. Бироқ ўғирлик қачон содир этилгани ҳақида аниқ маълумот беролмайди. Бунга сабаб, М.Тоштемуров маълум муддат дўкон фаолиятини тўхтатиб турган ва анча вақт ундан хабар олмаган. Хабар олиш учун борганида эса эшик қулфи бузилган, дўкондаги 23 миллион 740 минг сўмлик турли кийим-кечак ва жиҳозлар ўғирлаб кетилган.

Мазкур ҳолат юзасидан жиноят иши очилиб, дастлабки тергов ва суриштирув ишлари бошлаб юборилди. Бироқ қалавнинг учини топиш осон кечмайди. Орадан бир йил ўтиб, аниқроғи, 2018 йилнинг 3 август кунини М.Тоштемуровнинг дўконидан ўғирланган буюмлар тумандаги қонақдонлардан бирида экани ҳақида хабар келди.

2017 йилнинг ёзига қайтамиз. Содир этган жиноятни учун жазо ўтаб чиққанига ҳали кўп бўлмаган, яна эски ҳунарини кўмсай бошлаган Д.Алиев Искандар қўрғонидagi тўй либослари дўконини атрофда ўралашиб қолади. Дўкон янги очилган, жиҳозланган, ичи тўла мол.

Кеч тушиб, қўча-қўйда одамлар қўрғонидagi қолган пайтда у салонга эшик қулфини бузиш йўли билан кирди ва салкам 24 миллион сўмлик кийим-кечак ва жиҳозларни ўғирлаб, ўзининг уйига олиб бориб қўяди. Бу кийим-кечаклар — тўй либослари тез кўзга ташланиши, уларни сотиш осон эмаслигини ҳисобга олган Д.Алиев бир муддат кутишига тўғри келади.

"Бир иш бор, ёрдам қилсангиз, пулини арра қиламиз", деб қолади у кунларнинг бирида таниши Ибодулла Норматовга. Мўмай пул дарагини эшитган И.Норматов ҳам ўйлаб ўтирмай, тақлифга рози бўлади. Эртаси кунини Д.Алиевнинг уйига бориб, ўғирлик молларининг бир қисmini сотиб бериш шарти билан олиб кетади. Бироқ бу молларни уйига эмас, таниши Фарҳоднинг дала ҳовлисига олиб беришни маъқул кўради. Танишининг саволларига мужмал қилиб, "Биттасининг қарзи бори, шунинг эвазига берди", деган жавоб билан қутулади.

Баҳодир ҚОРАЕВ,
Жиноят ишлари бўйича
Бўстонлик туман суди раиси

Жиноий мақсадни бошқаларнинг қўли билан амалга оширишни аввалдан режалаштириб қўйган Д.Алиев буёғига деярли аралашмайди, фақат моллар сотилган-сотилмагани ҳақида И.Норматовдан суриштириб туради. Бироқ унинг режалари бир аёлнинг ҳушёрлиги сабаб амалга ошмай қолади.

Маълумки, кўп жиноятлар маст ҳолатда содир этилади. Анвар Икрамов билан ҳам шундай бўлишига бир баҳа қолди: И.Норматовнинг маст ҳолатда эканидан фойдаланиб, ўша — салондан ўғирланган кийим-кечакларни уйда сақлаб туришига уни кўндиради.

Турмуш ўртоғининг маст ҳолатда, бунинг устига шубҳали нарсалар билан кириб келган Муҳаммад Икрамовани ҳушёр тортирди. Машина юкхонасидagi кийим-кечакларни шоша-пиша уларнинг ҳовлисига тушираётган И.Норматовдан суриштириш бошлади. Унинг узук-юлук жавобидан шубҳаси ортиб, қайнотасини қақириб чиқади.

Юқларни машинасида олиб келган йигит ҳам қалтис ишларга аралашиб қолаётганини сезиб, у ҳам И.Норматовни саволга туша бошлади. Эрининг маст ҳолатда эканидан фойдаланиб, жиноятга шерик қилишга уриниш бўлаётганини тушулган аёл тезда участка нозирига хабар беради.

Бу ишларнинг бошида Д.Алиев тургани қисқа муддатда аниқланиб, у ва унинг жиноий шериги И.Норматов ҳибсга олинади.

Жиноят ишлари бўйича Бўстонлик туман судининг 2018 йил 21 ноябрдаги ҳукми билан Д.Алиев Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг 169-моддаси 4-қисмининг "б" бандида назарда тутилган жиноятни содир этганлиқда айбдор деб топилиб, унга 8 йил муддатга озодликдан маҳрум қилиш жазоси тайинланди.

И.Норматовга жазо тайинлашда суд ҳаёти унинг айби-га тўлиқ иқроғлиги, қилмишидан чин қўнғилдан пушаймонлиги, муқаддам судланмагани каби жиҳатларни инобатга олиб, унга икки юз соатлик мажбурий жамоат ишлари жазоси тайинланди.

Хулоса ўрнида бир мулоҳаза: локайдлик, атрофдагилар тақдирига бефарқлик жиноятларга йўл очди, ҳушёрлик, теваарак-атрофқимизда кечаётган воқеаларга эътиборлироқ бўлиш жиноятлар пайини қирқади. Бунга мазкур жиноятнинг фош этилиши билан боғлиқ юқоридagi келтирилган ҳолат ҳам яхши мисол бўла олади.

Айни бугунги кунимиздан 19 йил аввал Абдусалом Қаландаров (исм-фамилиялар ўзгартirilган) Мухлиса Жумаева билан қонуний никоҳдан ўтиб, турмуш қурди. Аввалига ҳаётлари бир маромада, тушунмовчилик-келишмовчиликларсиз кечди. Бу орада хонадонни чақалоқнинг "инга"си тутди. Ҳамма хурсанд, ҳамма бахтиёр. Бироқ бу қувонч узоққа чўзилмади. Болакайнинг умри қисқа экан, касалликка чалиниб, ёшига етмай вафот этди. Йиғлаб келиб, йиғлатиб кетди...

Совчиликка мажбурланган аёл жонига қасд қилди

Оилада яна фарзанд дунёга келди. Аммо у ҳам касалликка чалинди. Бу пайтга келиб, эр-хотин ўртасида гап қочиб, келишмовчиликлар авжига чиқаётган эди. Натижада Мухлиса боласини олиб, ота уйига кетиб қолди. Шу билан уларнинг йўллари айро томонга бурилди. Айтганча, уларнинг иккинчи фарзанди ҳам узоқ яшамади. 7 ёшида оламдан кўз юмди.

Хотини кетиб қолганидан бир йил кейин, яъни 2005 йилда Абдусалом Мадина Абдуҳакимовнага уйланди. Тушуниб турганингиздек, шаръий никоҳ асосида. Орадан бир йил ўтиб, Авазбек, беш йилдан сўнг эса Маликабону оила сарфини тўлдирди. Фарзандларнинг қаттаси мактаб ёшига етганида Абдусалом ва Мадинанинг никоҳи қонунийлаштирилди.

Бир қарашда ҳаммаси рисоладагидек кўринади. Абдусалом Россия давлатига бориб ишлаб келар, Мадина эса фарзандлари тарбияси билан машғул эди. Кунлар шундай ўтаверар, олдинда эса Мадинани ҳақиқий синовлар кутарди.

Гап шундаки, Абдусаломнинг биринчи турмуш ўртоғи Мухлиса ҳам Россияда "риз-қилини териб юрганди". 2016 йилнинг ёз ойлари бошида сингилсидан собиқ хотини ҳам Москвада эканлигини эшитган Абдусаломни "биринчи муҳаббати"нинг соғинчи ўртади чоғи, дарҳол телефон рақамини олиб, қўнғирок қилди. Тақдирнинг ҳазилини қарангки, аёл боши билан пул топиш мақсадида ўзга юртга борган Мухлиса ишнинг оғирлиги, жойининг совуқлигига дош беролмай ботиб бўлиб, кимингидир қўмағига муҳтож бўлиб қолганди. Айни шу пайтда Худо етказгандай, собиқ эри қўнғирок қилиб қолди ва уни ёшига қорлади. Абдусалом унга иш топиб берди. Қисқаси, ўз юртида айрилганлар, ўзга юртда топишиб олишди — шаръий никоҳ асосида бирга яшай бошлади.

М.Жумаеванинг судда берган кўрсатмасига таянадиган бўлсак, у собиқ турмуш ўртоғининг оиласи борлигидан хабардор бўлган. Шунинг учун ҳам Ўзбекистонга қайт-

гандан кейин орани очик қилиш шарти билан бирга яшашга рози бўлганлигини таъкидлайди.

Ўша йилнинг декабрь ойида ҳар икковлон мамлакатимизга қайтиб келишди. Ҳаммаси шундан кейин бошланди. Абдусалом хотинига собиқ турмуш ўртоғи Мухлиса билан мана шу хонадонда эр-хотин сифатида яшаш нияти борлигини ошкор қилди. Табиийки, Мадина қўлини кўксига қўйиб: "Келинг, олазон! Уйимизнинг тўри сизники", деб Мухлисани кутиб олишга рози бўлмади. Ахир бекорга "Эр бермоқ, жон бермоқ" накли доно халқимизнинг ҳаётий тажрибалари асосида топиб айтилмаган. Аммо қайсар эр ўз фикрида қатъий туриб олди. Уни эр ҳам, ер ҳам беришга мажбурлай бошлади. Чунки, Абдусалом уйни иккига бўлишини ҳам режалаштирган эди-да!

Шу бўлди-ю, бу хонадондан уруш-жанжал аримай қолди. Абдусалом арзимас бахоналар билан жанжал чиқариб, Мадинага шафқатсиз муомалада бўла бошлади. Шундай кунларнинг бирида, аниқроғи, 2016 йилнинг 22 декабры кунини Мадина болаларини олиб, Мухлисанинг ота ҳовлисига борди. Мақсад уларни ўзаро муросага келтириб, бирга яшашга қўндириш эди. Лекин у чучварани хом санганини англаб олиш қийин эмасди. Шундай ҳам бўлди. Ўзаро келишиши керак бўлган аёллар ўзаро гап талашиб кетишди. Юзага келган келишмовчиликка Мадинани айбдор, деб билган Абдусалом энди уни отасининг уйига олиб борди. М.Абдуҳакимованинг ота-онасига қизлари унга турмушга чиққанида боқира бўлмаганини айтиб, турли тўхмаларни қалаштириб, ташлаб кетди.

Шунча гап-сўзларга қарамай, Мадина фарзандларининг келажагини ўйлади, бироз вақтдан кейин уйига қайтиб келди. Бироқ Абдусалом шаштидан қайтмаган эди. У хотинини таҳқирлашда давом этиб, турли бахоналар билан камситар, уриб-дўппослаб, рўшнолик бермасди. Мадина ҳаммаси изига тушиб кетишдан умидвор бўлиб, сабр қилди. Аммо вазият яхши томонга ўзгарадиганга ўхшамасди. Абдусалом баттар "куту-

Хикматулло ИГАМБЕРДИЕВ,
Бош прокуратура бошқарма
АМИБ терговчиси

риб" борар, қунора ичиб олиб, болаларининг кўз ўнгига аёлини аёвсиз калтаклар, хотинининг ёлворишларини пинсанд қилмай, болалари билан бирга уйдан ҳайдаб чиқаришга ҳаракат қиларди. Гўё шу йўл билан аёли кундош билан яшашга қўниқтирадигандек. Вазият шу даражагача етиб бордики, маст аҳволда уйга келган Абдусалом уни уриб-дўппослаб, ўзи совчиликка бориб, Мухлисани уйга олиб келишга ҳам мажбурлайди. Шунча ҳўрликларга қарамай Мадина оиласини сақлаб қолиш умидида уйдан кетмади. Аммо...

Сабр-бардошнинг ҳам чегараси бўлади. 2017 йилнинг 8 феврал кунини Абдусалом ҳеч бир сабабсиз хотинини фарзандларининг кўз ўнгига қалтаклади. Муштнинг зарби эмас, охири қўримайётган таҳқирлашлар аёлининг жон-жонидан ўтиб кетди. Ортиқ бардош қилолмайман, деган тўхтамга келди. Қўлига арқонини олиб, дарвозахонанинг деворига сиртмоқ тайёрлади ва...

Хулоса ўрнида айтар сўзимиз, қачонки оила мустаҳкам, тинч бўлса, жамият ҳам осойишта, фаровон бўлиши кеча ёки бугун пайдо бўлган гап эмас. Чунки оила ҳар бир жамиятнинг бошланғич бўғини ҳисобланади. Лекин буни А.Қаландаров яхши англаб етмаганди қўринад. Кўнгли қўшхотинлиқни тусаб, оқибатда бир инсоннинг ширин ҳаётидан воз кечишига сабаб бўлди.

Суд томонидан мазкур ҳолат атрофлича ўрганиб чиқилди. Айбдорга оғирроқ жазо тайинлангани, у умрининг анчагина қисмини панжара ортида ўтказиши ҳам мумкин эди. Аммо қарор чиқаришда шундоқ ҳам онасини йўқотган фарзандларнинг келгуси тақдирини эътиборга олинди. Чунки улар қаровсиз қолиб кетиши мумкин эди. Шуларни инобатга олган ҳолда суд томонидан А.Қаландаровга ЖК-нинг 72-моддасига асосан тайинланган 5 йил озодликдан маҳрум қилиш жазоси шартлига алмаштирилди, 2 йил сино муддати белгиланди.

ИШ ҚУРОЛИНГ СОЗ БЎЛСА...

Сир эмаски, охириги йилларда қишлоқ хўжалигида туб ислохотлар, таркибий ўзгаришлар амалга оширилмоқда. Хусусан, соҳага "кластер" деган янги тушунча кириб келди. Дастлаб пахта етиштиришда жорий қилинган бу амалиётни эндиликда сабзавотчилик, боғдорчилик, уруғчилик, чорвачилик, балиқчилик ва паррандачилик каби йўналишларда ҳам ривожлантириш масаласига алоҳида аҳамият берилмоқда.

Гап қишлоқ хўжалиги ҳақида бораркан, соҳада кўзланган самарадорликка техника воситаларисиз эришиб бўлмаслигини барчамиз яхши англаймиз. Чунки, ерни уруғ қадашга тайёрлашдан тортиб, ҳосилни хирмонга етказишгача бўлган барча жараёнларда қишлоқ хўжалиги техникалари кўмагига таянамиз.

Бироқ, қишлоқ хўжалигида техникалардан фойдаланишда хўжасизлик, талон-тороқчилик каби иллатларнинг илдири отгани соҳада амалга оширилаётган ислохотларга соя солмоқда. Бош прокуратура ҳузурида Агросоат мажмуи ва озиқ-овқат хавфсизлиги

таъминлиниши устидан назорат қилиш инспекциясининг ташкил этилганлиги, қишлоқ хўжалиги соҳасида қонун устуворлигини таъминлашда муҳим аҳамият касб этмоқда.

Ўтган даврда Инспекциянинг Тошкент вилоят бошқармаси ва унинг ҳудудий бўлимлари томонидан белгиланган вазибалардан келиб чиққан ҳолда соҳада қонунийликни таъминлаш, шу жумладан, қишлоқ хўжалиги, мелiorация ва йўл-қурилиш техникаларининг техник ҳолати, улар-

диқ ташкилотларнинг 36 нафар мансабдор шахслари ўз хизмат вазибаларини лозим даражада бажармасдан, "носот транспорт воситасини йўлга чиқариш ва транспорт воситаларидан фойдаланиш қоидаларини бошқача тарзда бузиш"да ифодаланган ҳуқуқбузарликларни содир этишган.

Бундан ташқари, 2 нафар мансабдор шахслар техникаларни бошқариш учун тракторчи-машинист гувоҳномаси бўлмаган шахсларга фойдаланишга рухсат бе-

Мухайё ПАТТАЕВА,
Инспекциянинг Тошкент вилоят
бошқармаси бўлим бош инспектори

ни эксплуатация қилиш самарадорлиги, сифати, сервис ва таъмирлаш хизматлари соҳасида қатор ишлар амалга оширилди.

Биргина Инспекциянинг Тошкент туман бўлими мисолида оладиган бўлсак, бўлимнинг техника ҳолати ва ағротехник тадбирлар устидан назорат қилиш шў'баси томонидан амалий ишлар қилинганга гувоҳ бўлишимиз мумкин. Жумладан, тумандаги мулкчилик шаклидан қатъи назар, қишлоқ хўжалиги, мелiorация ва йўл-қурилиш техникаларининг рўйхати шакллантирилиб борилмоқда.

Хусусан, ўтган йили 559 донна техника рўйхатга олинди. Рўй-

Тизимдаги мансабдорлар тракторчи-машинист гувоҳномаси бўлмаган шахсларга техникадан фойдаланишга рухсат берган.

хатни шакллантириш жараёнида бир қанча қонун бузилиши ҳолатлари аниқланиб, мансабдор шахслар ва фуқароларга нисбатан МЖТнинг тегишли модалларига асосан жарималар қўлланилди.

Масалан, 85 нафар фуқаро ва механизаторлар томонидан қишлоқ хўжалик машиналаридан фойдаланиш ва техник хавфсизлиги қоидаларини қўпол равишда бузишда ифодаланган ҳуқуқбузарликлар содир этилган. Туманда фаолият юритаётган юри-

га оширилди. Шу билан бирга, 315 та техника рўйхатга олинди, 5 та техниканинг рўйхатдан чиқарилишига кўрсатилган хизматлар учун 1 275,9 минг сўм, жами бўлиб 68 миллион 983 минг сўм миқдорда бюджетга тушумлар тушиши таъминланди.

Халқимизда "Иш қурулиг саз бўлса, машаққатинг оз бўлар" деган нақл бор. Айниқса, қишлоқ хўжалиги соҳасида бу ақидага амал қилиш фойдаланган холи бўлмайди.

УНУМДОР ТУПРОҚ ХАРИДОРЛАРИ

Азизбек ХОЛМУРАТОВ,
Инспекциянинг Сурхондарё вилоят бошқармаси
бош инспектори

Тупроқ — табиатнинг энг бебаҳо неъмат. Уни асраб-авайлаш ҳар биримизнинг бурчимиздир. Шундай бўлса-да, баъзида турли сабаблар билан ернинг унумдор қатламини қазиб олиш билан боғлиқ ҳолатлар учраб турибди. Хусусан, Сурхондарё вилоятининг Жарқўрғон туманидаги "Сурхон Саидмурод" фермер хўжалиги раҳбари қишлоқ хўжалигига мўлжалланган, ҳар қачини олтинга тенг бўлган жами 0,10 гектар майдондаги тупроқнинг устки қатламини қазиб олаётгани Инспекциянинг вилоят бошқармаси ходимлари эътиборини тортди.

Фермер хўжалиги раҳбаридан мазкур ҳолат бўйича тушунтириш сўралганда, у ернинг баландлиги, шу сабабли сугориш чоғида ноқулайлик келтириб чиқарганлигини таъкидлади. Бироқ, Инспекция ходимлари ва мутахассислар ёрдамида олиб борилган ўрганишда фермернинг бу баҳонаси асоссизлиги аниқланди.

Шу ўринда савол туғилади: "Хўш, нима бўлибди, тупроқ камми, бу билан кимга қандай зарар етди?"

Мутахассисларнинг фикрича, ернинг устки унумдор қатламини қазиб олиш ҳосилдорлигининг жиддий камайишига ва тупроқнинг унумдор қисми йўқ бўлиб кетишига сабаб бўлади.

Халқимизда "Ерни боқсанг ер ҳам сени боқади" — деган пурмаёно ҳикмат бекорга айтилмаган. Бироқ, бу ўғитларга амал қилиш ўрнига уни талон-тороқ этаётган кишиларнинг ҳатти-ҳаракатини оқлаб бўлмайди.

Мазкур ҳолат юзасидан фермер хўжалиги раҳбарига нисбатан Ўзбекистон Республикаси Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексининг тегишли моддасига асосан жарима жазоси тайинланди. Бундан ташқари, ернинг унумдор қатламига етказилган зарар ҳисобланиб, уни жавобгар зиммасидан қоплаш чоралари кўрилди.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ: ТАРАҚҚИЁТНИНГ ЯНГИ БОСҚИЧИ

Мамлакатимизда қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳалари каби, балиқчилик, паррандачилик, ипакчилик, полизчилик, боғдорчилик, чорвачилик ва иссиқхона комплексларини ривожлантириш асосида аҳолини сифатли, арзон қишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат маҳсулотлари билан узлуқсиз таъминлашга алоҳида эътибор қаратилаётган.

Жумладан, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 13 ноябрда "Паррандачиликни янада ривожлантириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги Қарори қабул қилинди. Мазкур қарор билан рақобатбардош парранда маҳсулотлари ишлаб чиқариш орқали аҳолини етарли миқдорда паррандачилик маҳсулотлари билан таъминлаш, паррандачилик кластерларини ташкил этиш, соҳага инвестицияларни жалб этиш орқали парранда маҳсулотларини қайта ишлаш асосида импорт ўрнини босувчи паррандачилик маҳсулотларини ишлаб чиқаришни ривожлантириш сингари устувор вазибалар белгиланди.

Шунингдек, қарорда "Ўзсаноатқурилишбанк" томонидан 50 миллион АҚШ доллар миқдорда маблағ паррандачилик соҳасидаги лойиҳаларни молиялаштириш учун ажратилиши, 2021 йилга қадар паррандачилик корхоналари четдан насли парранда ва технология жиҳозлар олиб келишда божхона тўловларидан озод этилиши белгиланган.

Ушбу қарор асосида

Самарқанд вилоятида барча тоифадаги хўжалиқлардаги паррандалар бош сонини 10,9 миллион бошга етказиш, 1,4 миллиард донна туҳум, 25 минг тонна парранда гўшти етиштириш ҳамда 1 та паррандачилик кластери ташкил этиш, 6,1 миллион АҚШ доллар миқдорда маҳсулот экспорт қилиш ҳамда паррандачилик субъектларига озуқа маҳсулотлари етиштириш учун жами 26,1 минг гектар ер майдони ажратиб бериш белгиланган.

Бош прокуратура ҳузуридаги Инспекциянинг Самарқанд вилоят бошқармаси томонидан ўтказилаётган хатлов натижаларига кўра, вилоятда 298 та паррандачилик субъектлари фаолият кўрсатмоқда.

Бундан ташқари, иссиқхоналар комплексини ривожлантиришга қаратилган Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 20 ноябрдаги "Иссиқхона комплексларини ривожлантириш учун қўшимча шарт-шароитлар яратиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Қарори ижросини таъминлаш юзасидан вилоятда жами 51,1 гектар майдонда 12 та лойиҳа амалга ошириш белгиланган. Мазкур

тадбирларнинг амалга оширилиши билан вилоятда жорий йилда замонавий иссиқхоналар сонини 138 тага, умумий майдонини 198,3 гектарга етказиш мўлжалланмоқда.

Шунингдек, жорий йилда вилоятдаги барча балиқчилик хўжаликлари томонидан сунъий ва табиий сув ҳавзаларида, интенсив усулда кичик сув ҳавзалари ва ёпиқ сув айланиш тизимларида жами 12 минг тонна балиқ етиштириш белгиланган.

Бундан ташқари, ипакчилик соҳасини ривожлантириш бўйича Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 4 декабрдаги "Республикада пиллачилик тармоғини жадал ривожлантиришни қўллаб-қувватлашга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги Қарорига асосан, "Ўзбекипаксаноат" уюшмаси таркибига кирув-

Искандар КАМОЛОВ,
Инспекциянинг Самарқанд
вилоят бошқармаси бошлиғи

«Ўзбекипаксаноат» уюшмаси таркибига кирувчи ташкилотлар 2023 йил 1 январга қадар мол-мулк ва ер солиғидан озод этилган.

чи ташкилотлар 2023 йил 1 январга қадар муддатда мол-мулк ва ер солиқларини тўлашдан озод этилгани, 2023 йил 1 январга қадар муддатда тармок ташкилотлари томонидан тўғридан-тўғри хусусий хорижий инвестициялар ҳисобига олиб келинадиган ва ишлаб чиқарилган йили 3 йилдан 7 йилгача бўлган технология усуналарга ҳам божхона тўловлари бўйича имтиёзлар қўлланилиши устидан мунтазам назорат тадбирлари ўтказилмоқда.

Бошқарма томонидан жойларда ўтказилаётган назорат тадбирларида

ўрнатилиши таъминланмоқда. Инспекция нафақат назорат қилувчи, балки соҳада ечимини қутаётган муаммоларни бартараф этишда кўмакчи сифатида фаолият юритишига эришилмоқда. Мамлакатимиз раҳбарининг соҳага доир қарорларининг изчил ижроси, қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш билан бирга мамлакатимизнинг экспорт салоҳиятини юксалтириш, соҳада озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлаш ҳамда қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқарувчиларнинг моддий манфаатдорлигини оширишда муҳим омил бўлиб хизмат қилмоқда.

АХЛАТХОНАДАН ТОПИЛГАН ЧАҚАЛОҚ

Болани туғиб ташлаб кетиш, уни пуллаб юбориш каби ҳолатлар бот-бот қулоғимизга чалинаёпти. Бироқ фарзандни дунёга келтириб, уни ўлдириш... Айтишга тил бормади аслида. Таассуфки, Бухоро вилоятининг Гиждувон туманида ана шундай мулҳиш ҳодиса содир бўлди. Маълум бўлишича, маҳалладаги ахлат қутсига ташлаб юборилган сумкадан бир нечта жойига пичоқ урилган янги туғилган чақалоқнинг жасади топилган.

Жаҳонгир ХАЙДАРОВ,
Бухоро вилоят прокуратураси
бўлим катта терговчиси

Суйиб эркаламади. Аксинча, қўлига пичоқ олди... Ҳозиргина ёруғ дунёни кўриб, нафас олишни бошлаган гўдагининг жажжигина танасига бир неча мартаба пичоқ урди. Жони узилганига ишонч ҳосил қилгандан кейин эса уни сумкага солиб кўздан яшириб қўйди.

1 ноябрь куни эрта билан уйдагилар ўқиш-ишга жўнагач, ғуноҳлари яширинган сумкани тўйхона ёнидаги ахлатхонага келтириб ташлади. Орадан уч кун ўтиб, тоза ҳудуд хизматчилари чиқиндиларни олиб кетиш учун келиб, сумкани очишади ва унда чақалоқ жасадини кўриб, тегишли жойга мурожаат қиладилар.

Мазкур ҳолат бўйича олиб борилган тезкор суриштирувлар жараёни ҳамда шифокорларнинг кўриклари натижасида қотил онанинг кирдикорлари фан бўлди. Сожида айбини то олишдан бошқа иложи қолмади.

Жиноят ишлари бўйича Гиждувон туман суди Сожида Пирматованинг қилмишига яраша жазо тайинлаб ҳукм чиқарди.

Шу ўринда савол туғилади: дард чекиб, бир аёлнинг кўзи ёрийди-ю, унинг уйдагилари қандай қилиб ғафлат учуришдан уйғонимшамди экан?

Сожидани энди бир умр виждон азоби билан яшайди. Қилмиши қўлиб қўйиб, жавобгарликдан қочган Беҳзод-чи? У бу ғуноҳи учун қандай жавоб берар экан?

Оиласи билан Гиждувондан Навоий шаҳрига кўчиб келишганда Сохиданинг ўзини тутиши-ю, одоб-ахлоқи бошқача эди. Беҳзод билан кафеда танишиб қолганида ҳам ҳаммаси бошқача эди. Нигоҳлар тўқнашуви, юракларда туғилган туғён муҳаббатга ўхшарди. Кейинги сирли учрашув Навоий шаҳрида йигитнинг ижарада яшаётган уйида бўлди. Кейин яна учрашди. Афсуски, бундай учрашувларнинг якуни ҳақида на қиз ва на йигит ўйлаб кўрмади.

Кўп ўтмай қизнинг кўнгли айниб, ҳомилдорлик белгилари кўриниб қолди-ю, у йигитнинг олдида югурди. Ҳолатни тушунтириб, ота-онасига билдиришни, тўйни бошлаш кераклигини айтганида, "Қанақа тўй?! Тўйга ҳали вақт бор", деган жавобни эшитди. Шундан сўнг йигит қорасини

ҳам кўрсатмай кетди. Сожида эса ота-онаси билан яна Гиждувонга қайтди.

Кунлар кетидан ойлار ўтаверди. Жажжи вужуд гўёки меҳрибон онасининг юраги остида ўлғаяётгандек эди. Сожида ҳомиласини яшириш учун кенг кўйлақлар кийиб, кундан-кунга катталашаётган қорнини яширишга уринар, имкон борича онаси, янгаси, акаси, айниқса, отасининг кўзига кўринмасликка ҳаракат қиларди. Шундай кунларнинг бирида, яъни ўтган йил октябр ойининг охириги кунда белида оғриқ сезган Сожида уйдагилари тезроқ уйкуга кетишни кўтди. Аммо она қизининг безовталигини сезиб қўлиб, аҳволини сўраган эди, у яхшилигини айтиб, сир бой бермади.

Кайвони онахонларимиз туғруқ тўлғоғида осмон ларза-

га келиб, тоғ-тошлар чарсиллаб кетади, дейишади. Фарзандини дунёга келтираётган аёл эса ҳаёт ва ўлим ўртасида фарёд чекади. Ўзи нима бўлса ҳам майли, аммо боласи тирик қолишини Аллоҳдан илтижо қилиб сўрайди, ёлворади....

Сожидани-чи? Бемаврид ишқ "мева"сидан қандай қутулишни билмай, оғриқни ичига ютишга мажбур эди. Қулоқлари том битган, ички фарёди яхшилиқ ҳақида ўйлашга изн бермас, бу шармандалиқдан қандай бўлмасин, қутулишдан бошқасини ўйлашга маънан ожиз эди....

Қизалоқ туғилди. У пешонасига бахтиқаролик ёзилганини билгандек, овозини чиқармай мўлтираб турар, гўё шундай қилса онаси қабиҳликка қўл урмайдигандек... Аммо Сожида қизчасини бағрига босмади.

Орамизда ўзини ҳар ишнинг урдасидан чиқишга қодир устомон-у учар қилиб кўрсатувчи кимсалар учраб туради. Албатта, аксарият ҳолларда уларга ишонувчилар ҳам топиладик, бундайлар рўпарасидаги кимсани гўёки умид муждаси билиб, неки талаб қўйса, бажаришга тайёр бўладилар. Яхшики, Ҳакимжон Турғунов ундайлардан бўлиб чиқмади.

ЖАРИМА МАЙДОНЧАСИДАГИ ЖИНОЯТ ҚУРОЛИ

Гап шундаки, Ҳакимжон Турғуновга тегишли "BA3-2106" машинаси ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар томонидан жиноят қуроли сифатида жарима майдончасига келтириб қўйилган эди.

Амалдаги қонунчилигимиз талабига кўра, тергов-суриштирув жараёнлари якунлангач, фақат суд аслида ҳам машина жиноят қуроли бўлганини ёки йўқлигини аниқлик киритади. Борди-ю, машина жиноят қуроли экани ўз исботини топмаса, албатта, эгасига қайтарилади.

Шу жараёнгача Х.Турғуновга рубруқ келган Нодирбек Халилов машинасини 300 АҚШ доллари эвазига жарима майдонидан олиб чиқиб бера олишини айтади.

Аслида ҳам бу одам бунга қодирми ёки йўқми? Башарти, у товламачи-тамагир бўлиб чиқса-чи?

Нодирбекни умуман танимагани учун ҳам Ҳакимжон аканинг ҳаёлидан ана шундай асосли саволлар ўтганди. Нодирбек жиянининг қандайдир

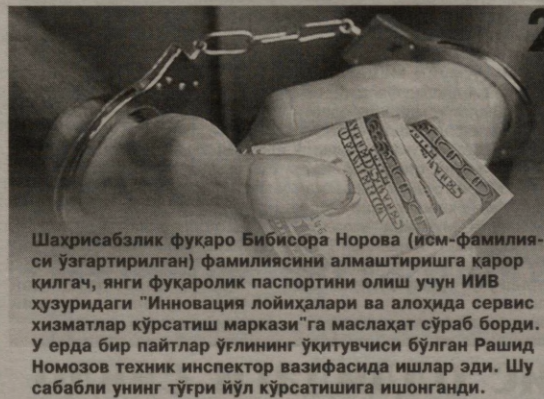
Искандар МАХМУДОВ,
Наманган шаҳар прокурорининг
ўринбосари

таниши, холос. Қолаверса, Нодирбек юқори мартабали танишлари орқали машинасини олиб беришга ишонтираётган бўлса-да, бу масала фақат суд орқали ҳал бўлишини яхши биларди.

Ҳар не бўлганида ҳам, қонуний йўл тутган афзал, деган тўхтама келган машина эгаси ҳолат юзасидан тегишли органларга мурожаат этди. Ўтказилган тезкор тадбир чоғида "BA3-2106" ни осонгина жарима майдончасидан олиб чиқиб беришга "қодир кимса" 300 АҚШ долларини олган пайтда қўлга олинди.

Тергов-суриштирув натижаларига кўра, мазкур ҳолат жиноят ишлари бўйича Наманган шаҳар суди томонидан Наманган Алоқа ва транспорт коллежи биносидан очик сайёр суд мажлисида кўриб чиқилди. Жиноятчиға нисбатан тегишли жазо тайинланди.

ФАМИЛИЯНИ АЛМАШТИРИШ, 200 ДОЛЛАР

Хуришд АЗАМатов,
Шахрисабз туман прокурорининг
ёрдамчиси лавозимида иш
ўрганувчи

Шахрисабзлик фуқаро Бибибора Норова (исм-фамилияси ўзгартирилган) фамилиясини алмаштиришга қарор қилгач, янги фуқаролик паспортини олиш учун ИИБ хузуридаги "Инновация лойиҳалари ва алоҳида сервис хизматлар кўрсатиш маркази"га маслаҳат сўраб борди. У ерда бир пайтлар ўғлининг ўқитувчиси бўлган Рашид Номозов техник инспектор вазифасида ишлар эди. Шу сабабли унинг тўғри йўл кўрсатишига ишонганди.

Рашид аввалига Бибиборага ҳақиқатдан тўғри йўлни кўрсатди. Унга фамилиясини алмаштириш учун зарур бўладиган ҳужжатлар тартибини тушунтирди. Бибибора ҳам унинг кўрсатмаларига асосан барча ҳужжатларни босқичма-босқич тайёрлаб берди. Эндиги иш ҳужжатларни Миграция ва фуқароликни расмийлаштириш бўлими бошлиғига олиб кириш эди.

Инспектор Бибиборага бир-икки кунда хулосани тайёрлаб қўйишни айтиб қузатиб қўйди. — Хулосангиз ҳам тайёр бўлди, — Р.Номозов аёлни хурсандчилик билан қарши олди. — Фақат хизмат ҳақиға 100 кўкидан берасиз.

Бибибора инспекторнинг гапини ерда қолдирмади, ак-

синча дарров кўнди. Сумкасини кавлаб, сўраган пулини узатди.

Рашид аёлдан бунақа "мард"ликини кутмаганди. Шу заҳоти кўнглидан кўпроқ сўрасам бўлар экан, деган ўй ўтди. Шу сабаб яна пул сўрашнинг йўлини топди.

— Энди гап бундай, бу — менинг хизмат ҳақим, — Рашид қўлидаги пулга ишора қилиб сўзига давом этди. — Бироқ паспортингизни тезроқ олмоқчи бўлсангиз, яна 200 кўкидан беришингиз керак. Бу пулларни тегишли одамларга узатаман. Фақат бугун кечгача олиб келинг.

Инспекторнинг ёнидан тушкун кайфиятда кўчага чиққан Бибибора ўйлаб ўтирмай, унинг қонунга хилоф бу ҳара-

катларига чек қўйишга қарор қилди. Бу ҳақда ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларга маълум қилди.

Аёл кетгач, инспектор озмоз ишлаган бўлди-да, тушлик баҳонасида ташқарига чиқди. "Нозик" жойда ишламайдими, ташқарида йўлга кўз тикиб турганлар анчагина бор эди. Уша ерда паспорт олиш учун ҳужжат тайёрлаб юрган икки кишини олиб, овқатланиш учун йўлга тушди.

Бу орада Бибибора инспекторга кўнғирқ қилиб, пул тайёрлигини билдирди ва учрашув жойини айтди. "Шахрисабз юлдузи" меҳмонхонаси олдида турган аёлни кўриб Рашид машинани тўхтатишни сўради ва шерикларига бир ҳужжатни олишим керак, дег аёлнинг ёнига келди. У Бибиборадан пулни олиб ортга қайтмоқчи бўлган вақтда қўлга тушди. Тадбир ҳақида билганди эса ана кеч бўлган эди.

Жиноят ишлари бўйича Шахрисабз тумани судида Рашид Номозовнинг мазкур жиноий қилмиши атрофида қўриб чиқилиб, унга нисбатан 4 йил муддатга озодлиқни чеклаш жазоси тайинланди.

Ҳукумат қарорига асосан эндиликда Ўзбекистондаги таълим муассасаларида пуллик хизмат кўрсатувчи спорт тўғрақлари ташкил этилади.

Саҳнада бўри, тулки, қарға образларини кўраётган болалар кўнгли нечоғлик беғубор. Улар намоёиш этилаётган эртақларни ҳақиқий ҳаёт воқеалари сифатида қабул қилишади. Барча эртақларнинг яхшилик билан туғани эса уларнинг кўнглига эзгулик нурини олиб киради.

Тўғрилиқ, эзгуликнинг галабасини кўрган кичик томошабин ёлгончилик, фирибгарлик барибир ошкор бўлишини билади.

Аммо, минг афсуски, Бухоро вилоят кўғирчоқ театри директори лавозимида ишлаб келган Завқиддин Ёдгоров, ҳисобчи Саноабар Бақоева ҳамда кадрлар бўйича мутахассис Истат Касимовалар ёлгоннинг умри қисқа бўлишини ҳатто болалар тушунган дара-

жада ҳам англашмаган. 2016 йилнинг март ойидан бошлаб театрга раҳбарлик қилган З.Ёдгоров театрининг моддий ва маънавий омиллариға эътибор қаратиши, актёрларнинг ишлари, салоҳияти, спектакль репертуарларини доимий назорат қилиши лозим эди. Бироқ мансаб мавқеидан "чалғиган" директор бош ҳисобчи ва кадрлар бўйича мутахассис билан жиний тил бириктирди.

— Театрнинг кундалиқ харажатлари учун қайси йўл билан

лаб қолди. Бош ҳисобчи С.Бақоевага А.Ҳайдаровга табеллар тўлдирлиши ва маош ёзилиши ҳақида топшириқ берди. Укаси Алишер Ёдгоров дурадгор, ўғли Шохҳаҳонмирзо Расулов театр расоми сифатида ҳужжатларда қайд этилди. Ишга келмайдиган ходимларга ҳисобланган ойлик маошлар директорнинг қўлидаги пластик картончаларга мунтазам тушиб турди.

"Давринг келди, сур беғим!" қабалида иш юритиб, жами

Саҳна ортидаги "қаҳрамон"лар

пул топсак бўлади?

— Йўли бор, бироқ...

— Билсангиз айтинг, ҳаммамиз ҳам шу театр гуллаб-яшнасин деймиз-да...

— Мирали Қосимовнинг табелларини давом эттирмамиз. — Яна ким бор? — хушёр тортгандек овозини баландлатди директор.

— Энди, ҳар ҳолда айтдим-қўйдим-да...

Бу суҳбат баҳонасида театрга ишламай ойлик маош оладиганлар сони ортиб борди. Театрда бош расом бўлиб ишлаб турган Азимбек Ҳайдаров ишдан бўлаш ҳақида ариза ёзганида ҳам директор уни сақлаб қолишга уринмади. Лекин пластик картончасини сақ-

Рамзиддин НУРИДДИНОВ,

Департаментнинг

Бухоро вилоят бошқармаси тезкор бўлими ходими

29 миллион 792 минг сўмдан зиёд иш ҳақини ўзлаштириш йўли билан талон-торож қилган директор қонун олдида жавобгарлик масаласи борлигини унутган эди.

Бу қилмиши учун театр директори ва унинг жиний шерикларига тегишли жазо таъинланди. Бироқ, беғубор болалар саҳна ортидаги "қаҳрамон"лар ҳақида маълумотга эга эмаслар. Йиллар ўтиб эшитиб қолишса, бу "эртақ"ка ишонишармикан?

"Ҳожатбарор отахон" ҳожат чиқаролмади

Иқтисодий жиноятларга қарши курашиш департаментининг Хоразм вилоят бошқармаси ҳамда Хазорасп туман бўлими ходимлари томонидан бошқа ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар билан ҳамкорликда ана шундай ҳуқуқбузарликларга чек қўйилмоқда.

Хазорасп тумани "Мухомон" қишлоғи "Шехён-Муттири" маҳалласида яшовчи, ёши 60дан ошган Исмоил Маматқулов (исм-фамилиялар ўзгартирилган) давлат томонидан олаётган пенсиясига қаноат қилмасдан, қишлоғидаги фуқароларга уй-жой ва ер олиб беришда "ҳожатбарор отахон" сифатида танилган. У қишлоқдоши Содик Тўйчиевга "Мухомон" маҳалласи "Шодлик-1" кўчасидан 7 сотих ер участкасини турар жой қуриш учун туман ҳокимлигида ишловчи танишлари орқали ажратиш ва ҳужжатларини рас-

Учкун МАДРАХИМОВ,

Департаментнинг Хазорасп туман бўлими бошлиғи

мийлаштириб беришни ваъда қилиб, эвазига 5 минг АҚШ долларини сўрайди.

Унинг гапларидан шубҳаланган С.Тўйчиев ушбу жиний ишга барҳам бериш мақсадида Департаментнинг Хазорасп туман бўлимига ариза билан мурожаат қилади. Мурожаатга асосан ўтказилган тезкор тадбирда "ҳожатбарор отахон" Исмоил Маматқулов ўз уйида 7 сотих ер майдони эвазига фирибгарлик йўли билан қишлоқдошидан 3 минг 500 АҚШ долларини олган вақтда ашёвий далиллар билан ушланди.

Маъжур ҳолат юзасидан И.Маматқуловга тегишли ҳуқуқий чоралар кўрилди.

Ҳуқуқшунос найранги

Зокир Тўропов (исм-фамилиялар ўзгартирилган) вояга етмаганлар ишлари бўйича идораларо комиссиянинг масъул котиби лавозимига таъинланди. Қолаверса, ҳуқуқшунос вази фасини ҳам вақтинча бажараётган эди.

Бир куни унинг олдига фуқаро Гулчехра Исмоилова келиб, ўзи яшаётган кўп қаватли уйнинг 7 ва 10-хонадонларига эгалик ҳуқуқини белгилаш тўғрисида суддан қарор чиқариб беришни сўради. Зокир бу гарчи ваколати доирасига кирмас-да, ўйлаб ўтирмай, рози бўлди. Мавқеидан фойдаланиб қолишга уринди.

"Керакли ҳужжатларни тўғрилаб келинг", деб Г.Исмоиловага рўйхат ёзиб берди ва ундан 100 минг сўм олиб қолди. Орадан бироз вақт ўтиб, Г. Исмоилова ҳужжатларни олиб келди.

Масъул котиб уларни кўриб чиқди-да, "Ҳужжатларингиз чала, тўғрилаб келинг. Кейин фуқаролик судига мурожаат қиламан", дея уни қайтариб юборди.

Фаридун ШОДИЕВ,

Департаментнинг Самарқанд шаҳар бўлими катта инспектори

Г.Исмоилова бир неча кундан кейин энди "7, 10 ва 12-хонадонларнинг эгалик ҳуқуқини белгилаш ҳақида қарор чиқариб бериб", деб келди.

— Опа, фуқаролик суди ходимлари билан гаплашиб, қарорни чиқариб бераман. Бунинг учун сиз харажат қилишингиз керак. Ҳар бир уйга 200 АҚШ долларидан берсангиз, ишингиз осон битади.

— Менда бунча пул йўқ. Қайтаришингиз иложи йўқми?

— Пулларингиз менга эмас, уларни суд ходимларига бераман. Менинг хизмат ҳақим 100 минг сўм бўлади, — деди Зокир ўзини ҳолис кўрсатиб.

Г.Исмоилова бунча пулни қаердан, қимдан топиш ҳақида ўйлади. Зокирнинг тамағирлигидан ҳаҳли чиқди ва унинг устидан тегишли органларга арз қилди.

Зокир Тўропов хизмат хонасида фирибгарлик йўли билан пул олаётганда ашёвий далиллар билан қўлга олинди.

Суд ҳукми билан З.Тўроповга озодликдан чеклаш жазоси таъинланди.

"Кўки" бўлса, иш тайин

Исломбек МАХМУДОВ,

Департаментнинг Олтинкўл туман бўлими инспектори

шунтирди. Тиббиёт бирлашмасида бўш иш ўрни йўқ, дейишга ҳолат ҳолда, пул бўлса, топилишидан ҳайрон бўлган Насиба вазиятни тушунтириб, Департаментнинг Андижон вилоят бошқармасига ариза билан мурожаат қилади.

Унинг мурожаати юзасидан тезкор тадбир ташкил қилинади. Насибага ҳолислар иштирокида қимёвий ишлов берилган 1000 АҚШ доллари бериб, тиббиёт бирлашмаси ходими Махлиё Абдукаримовга олиб бориш кераклиги тушунтирилади.

Насиба Тошпўлатова қўл телефонида Махлиёга кўнғирок қилиб, қариндоши Гулнораҳондан айтилган пулни олгани ва Андижон шаҳар Ўзбекистон кўчасида жойлашган меҳмонхона ёнида беришини айтади. Талаб қилинган 1000 АҚШ долларини олаётган ҳамшира жиноят устида қўлга олинади.

Судда Махлиё Абдукаримова жиноят содир этганлиқда айбдор, деб топилади ва унга нисбатан ҳукмга асосан тегишли тартибда жазо таъинланди.

Автосервис олдидаги савдо

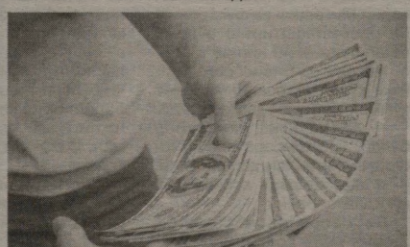
Валюта қимматликларини қонунга ҳилоф равишда айирбошлашнинг жиноят эканлиги бугун барчага бирдек маълум. Бундай жиноятга қўл урганлар эса албатта, жазосиз қолмайди.

Департаментнинг Қашқадарё вилоят бошқармаси ва Қарши шаҳар бўлими ходимлари томонидан фуқаро К.Бобоқуловнинг ариза юзасидан тезкор тадбир ўтказилди. Унда фуқаро Жаҳоҳир Муродов (исм-фамилиялар ўзгартирилган) ва Бахтишод Пўлатов олдиндан тил бириктириб, қонунга ҳилоф равишда валюта қимматликларини олиш, ўтказиш билан шугулланиб келганликлари аниқланди.

Қарши шаҳридаги Хонобод кўчасида жойлашган "Pit stop" автосервиси олдида улар фуқаро К.Бобоқуловга 7 минг 300 АҚШ долларини 57 миллион 305 минг сўмга сотган вақтда ушландилар. Улардан 7 минг 300 АҚШ доллари, Ж.Муродовнинг чўнтагида бўлган, сотиш учун мўлжалланган 2 минг 700 АҚШ доллари, жами 10 минг АҚШ доллари ашё-

вий далил сифатида олиниб, расмийлаштирилди.

Маъжур ҳолат юзасидан айбдорларга нисбатан Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг тегишли моддалари бўйича жиноят иши қўзғатилиб, тегишлича жазо таъинланди.

Жамшид РЎЗИЕВ,

Департаментнинг Қарши шаҳар бўлими бошлиғи

Тўлов интизоми мустаҳкамланмоқда

Суръат ЖАББОРОВ,
МИБ Жиззах вилоят
бошқармаси бошлиғи

Мажбурий ижро бюросининг Жиззах вилоят бошқармаси томонидан суд ва бошқа органлар ҳужжатлари ижросини таъминлаш, фойдаланилган энергия ресурслари учун қарзларни қамайтириш, истеъмол тўловини вақтида амалга ошириш, электр энергияси ва табиий газ тармоқларига ноқонуний уланish, талон-торож қилишнинг олдини олиш борасида 2018 йилда бир қатор ишлар амалга оширилди.

Вилоят миқёсида электр энергияси бўйича 390,5 миллиард сўм, табиий газ бўйича

ча 225,8 миллиард сўм, ичимлик суви бўйича 15,7 миллиард сўм ундирилди. Энергия ресурслари ва сув таъминотидан ноқонуний фойдаланиш билан боғлиқ 1 924 та ҳолат аниқланиб, натижасига кўра, 16 та жиноят ва 1 872 та маъмурий ишлар қўзғатилди. 36 та ҳолат бўйича аниқланган 544 миллион сўмлик зарарлар тўлиқ қопланганлиги сабабли, жиноят ишлари Жиноят-процессуал кодексининг 84-моддаси 1-қисми 8-бандига асосан тугатилди. Ҳуқуқбузарликлар натижасида етказилган зарарларнинг 2,3 миллиард сўми ундирилди. Чунончи, Жиззах шаҳрида жойлашган масъулияти чекланган жамиятга қарашли цехда ноқонуний равишда оҳак маҳсулоти ишлаб чиқарилиб, оқибатда давлатга етказилган зарар миқдори 53,2 миллион сўмни ташкил этган. Корхона раҳбари томонидан етказилган зарар ихтиёрий равишда қопланди.

Бундан ташқари, МИБ Жиззах вилоят бошқармаси тезкор ходимлари томонидан Шароф Рашидов туманида жойлашган масъулияти чекланган жамиятга қарашли иссиқхонада ўтказилган текширишда эса электр энергияси ва табиий газдан ноқонуний фойдаланиш ҳола-

Иновацион усул
хулудлардаги
дебитор
қарздорликларга
барҳам бермоқда.

ти аниқланди. Иссиқхона раҳбари таъминотчи корхоналар билан ҳеч қандай шартнома тузмасдан, тўғридан-тўғри тармоққа уланib олган экан. Таъминотчи корхоналарнинг хулосаларига кўра, тадбиркор томонидан жами 33 миллион сўм зарар етказилган. МЧЖ раҳбари қилмишидан пушаймон эканлигини билдириб, ет-

казилган зарарни тўлиқ қоплади.

Ҳозирда электр энергияси ҳисобининг автоматлаштирилган тизимини кенг жорий қилиш ишлари олиб борилмоқда. Бугунгача Янгиобод ва Дўстлик туманидаги "Манас" қишлоқ фуқаролар йиғини автоматлаштирилган тизимга ўтказилди. Айти қунларда 37 624 та истеъмолчи мавжуд бўлган Жиззах шаҳрида бу йўналишдаги ишлар бошлаб юборилган. "Заргарлик" ва "Ёшлик" маҳаллаларида ҳам истеъмолчиларга янги электр ҳисоблаш ускуналари ўрнатилди.

Умуман олганда, ҳозиргача вилоят бўйича жами 7379 та истеъмолчи электр энергияси истеъмолини назорат қилиш ва ҳисобга олишининг автоматлаштирилган тизимига ўтказилган. Иновацион усул орқали биринчи гада ушбу хулудларда дебитор қарздорлик тугатилди.

Алимент ундириш билан

боғлиқ ижро ҳужжатлари бўйича амалга оширилган ишларни ҳам алоҳида таъкидлаш керак. Масалан, Жиззах шаҳридаги "Олмазор" МФЙда яраштириш комиссияси билан ҳамкорликда алимент тўловчи қарздорлар ва ундирувчилар билан суҳбатлар ўтказилди. Натижада хулуддаги 12 нафар оиланинг яраштирилишига эришилди.

Шу каби тадбирлар Бюронинг Шароф Рашидов ва Ғаллаорол туман бўлимлари томонидан ҳам амалга оширилди. Қўрилган чора-тадбирлар натижасида Шароф Рашидов туманида 11 та, Ғаллаорол туманида 12 та оила ярашди. Шунингдек, Бюронинг Шароф Рашидов туман бўлими томонидан алимент пулларини тўлашдан бўйин товланган 12 нафар қарздорга маъмурий қамок жазоси тайинланди.

Қарс икки қўлдан чиқади

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳузуридаги Мажбурий ижро бюросининг Сурхондарё вилоят бошқармаси томонидан Термиз туманида тўлов интизоми янада мустаҳкамлаш ва аҳоли ўртасида истеъмол маданиятини юксалтиришга қаратилган тарғибот тадбирлари ўтказилди.

Равшан НАМАЗОВ,
МИБнинг Сурхондарё вилоят
бошқармаси бошлиғи

аниқланди. Унга нисбатан ҳам тегишли чора қўрилди.

Халқимизда "Қарс икки қўлдан чиқади" деган нақл бор. Шундай экан, истеъмолчилар тўлов интизомига риоя қилса, хизмат кўрсатувчи ва таъминотчи корхоналар ўз вазифасига масъулият билан ёндашса, ўртадаги тушунмовчиликни келишмовчиликларга барҳам берилади. Тумандаги "Янги ҳаёт" МФЙда яшовчи фуқаро Мухаббат Жоллиеванинг хонадонидан қўздан кеңирилганда, унинг табиий газдан 1 миллион 464 минг сўм қарздорлиги борлиги аниқланиб, қарздорлигини 5 кун муддат ичида бар-тароф этиш юзасидан тегишли тартибда талабнома тузилиб, тақдим этилди. Истеъмолчи тўлов маданиятига амал қилган ҳолда белгиланган муддат ичида қарздорлигини бар-тароф этди.

Ушбу маҳаллада истиқомат қилувчи Исом Аллакулов тўлов маданиятига доим амал қилган ҳолда тўловларни ўз вақтида амалга ошириб боради. Давлат инспектори томонидан ҳисоблагичлар текширилганда, истеъмолчининг олдиндан тўловлари мавжудлиги бўлсада, у қўшимча тўловларни ҳам амалга оширгани аён бўлди. Бу эса унинг истеъмол маданияти юксак даражада шаклланиганлигини билдиради. Бюро ходимлари томонидан олиб борилаётган тарғибот-ташвиқот тадбирларидан кўзланган асосий мақсад ана шундай истеъмолчилар санини кенгайтиришга қаратилган.

Қондани буздингизми, жаримани тўланг!

Бош прокуратура ҳузуридаги Мажбурий ижро бюроси суд ва бошқа органлари ҳужжатлари ижросини таъминлаш, қарздорликларни бар-тароф этиш борасида тизимли ишлар олиб борилмоқда.

Ўтган даврда асосий эътибор энергия ресурслари ҳамда алиментдан қарздорликларнинг ундирилишига қаратилган бўлса, эндиликда йўл қодаларининг бузилиши билан боғлиқ жарималарни ундиришда кенг миқёсда тадбирлар бошлаб юборилди.

Хусусан, МИБ Тошкент шаҳар бошқармаси Тошкент шаҳар ИИББ ИХББ билан ҳамкорликда ижро ҳужжатлари асосида қарздорликларни ундириш бўйича қўшма рейд тадбирларини ўтказмоқда. Тадбирлар натижасида Тошкент шаҳар ҳайдовчиларининг бошқа вилоятларда содир этган ҳуқуқбузарликлари бўйича 1 миллиард 394 миллион 579 минг 417 сўм жарималар ундирилди.

Бюронинг Тошкент шаҳар бошқармаси иш юритувидаги ижро ҳужжатлари бўйича пойтахтнинг 20 та марказий қўчасида ИХББнинг патруль хизмат автомобилларида ўрнатилган автоматик мослама ёрдамида 5 қўнда 3 725 нафар қондабузардан 1 миллиард 143 миллион 939 минг сўм жарима ундирилди.

Ҳамидулла АБДУАЛИЕВ,
МИБ Тошкент шаҳар бошқармаси бошлиғи ўринбосари

Шунингдек, олиб борилган тарғибот ишлари, яъни оммавий ахборот воситалари орқали жарималар ундирилишга борасида қилинган чиқишлардан сўнг фуқаролар ўзлари Бюро бўлимларига келиб, жарималарни тўлаётгани ҳам тадбирларнинг самараси дейишимиз мумкин. Ана шундай 1 578 нафар қондабузар 501 миллион 384 минг сўм жаримани тўлади.

Умумий ҳисобда тадбирларнинг 5 кунда 8 105 нафар қарздор аниқланиб, 2 миллиард 394 миллион 437 минг 675 сўм миқдоридagi қарздорликлар ундирилди.

Шунингдек, 46 та автотранспорт воситаси эса жарима майдончаларига жойлаштирилди. Шундан Бюронинг Тошкент шаҳар бошқармаси томонидан қидирувда бўлган 12 та автотранспорт воситаси ҳам аниқланди.

Эслатиб ўтамиз, йўл ҳаракати қодаларини бузиш оқибатидан келиб чиққан ҳуқуқбузарликлар учун ўз вақтида эътиборсизлик натижасида тўланмаган жарималар энди шу тартибда мажбурий ундирилади, акс ҳолда автотранспорт воситаси жарима майдончасига қўйилишига олиб келади.

Маъмур қўшма рейд тадбирлари давом этмоқда.

Текширувлар тартибга солинмоқда

Давлатимиз раҳбарининг 2018 йил 27 июлдаги "Тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармони ижросини таъминлаш мақсадида Бош прокурор буйруғи билан "Текширувларни рўйхатга олиш ягона тизимини юритиш тартиби ҳақида" низоми ишлаб чиқилиб, Адлия вазирлиги томонидан рўйхатга олиниди.

Шунингдек, "Текширувлар" электрон рўйхатга олиш ягона тизимида рўйхатдан ўтказиш орқали ваколатли органни хабардор этиш тартибиде ўтказилаётган текширувлар рўйхати" тасдиқланди. Маъмур рўйхатнинг 17-бандига кўра,

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳузуридаги Мажбурий ижро бюроси энергия ресурслари, сув етказиб бериш ва сув чиқариш тармоқларига ноқонуний уланish, ҳисобга олиш ускуналарига қасддан шикаст етказиш, шунингдек, ҳисобга олиш ускуналарининг кўрсаткичларини ўзгартириш мақсадида таъши таъсир кўрсатиш ҳолатлари юзасидан текшириш ўтказувчи ваколатли орган сифатида қайд этилган.

Бюро ходимлари томонидан юридик шахсларга бу борада тушунчалар бериш мақсадида жойларда учрашувлар ташкил этилмоқда. Яқинда Тошкент вилоятининг Янгийўл

Бобир ЖҲРАЕВ,
МИБ Янгийўл туман
бўлими катта инспектори

туманида Мажбурий ижро бюросининг туман бўлими томонидан тадбир ўтказилди. Туманда фаолият юритаётган 150 нафардан ортиқ тадбиркор иштирок этган учрашувда фармоннинг мазмун-моҳияти ҳамда Низоми бўйича кенг тушунтиришлар берилди. Шунингдек, текшириш ўтказувчи ваколатли орган сифатида Бюронинг Янгийўл туман бўлими ходимлари тадбиркорларнинг бу борада қизиктирган саволларига жавоб бердилар.

HUQUQ
YURIDIK GAZETA

Muassis:
O'zbekiston
Respublikasi
Bosh
prokuraturasi

Bosh muharrir:
Jahongir MAKSUMOV

Tahrir hay'ati:
Erkin YULDASHEV
Halim BOLTAYEV
Djaxonir MIRSAYEV
Surayyo RAHMONOVA
Baxtiyor NAZAROV
Kamoliddin ASQAROV
(mas'ul ko'nb)

Tahririyat manzili:
Toshkent shahri, Yahyo
G'ulomov ko'chasi, 66-uy.
Telefon: 233-98-40,
Faks: 233-10-53, 233-64-85
Web site: www.huquq.uz
E-mail:
info@huquq.uz

Gazeta haftaning payshanba kuni chiqadi.
Sotuvda kelishilgan narxda

Tahririyatga kelgan qo'lyozmalar taqiriz qilinmaydi va egalarga qaytarilmaydi.
Muallif fikri tahririyatga nuqtai nazaridan farqlanishi mumkin.
«HUQUQ» materialleri ko'chirib bosilganda manbaa sifatida gazeta nomi ko'rsatilishi shart.
□ — tijorat materiali.

Nashr ko'rsatkichi
231

Buyurtma v-3089. 20 477 nusxada boshildi.
Qo'q'oz bichimi A-3, hajmi 3 bosma toboq.
Gazeta tahririyat kompyuter bazasida terildi va sahifalandi. «HUQUQ» original maketi.
Nabvatchi muharrir: G.HOJIBOYEVA
Sahifalovchi: S.BOBOLANOV

Bosmaxonaga topshirish vaqti: 22.00.
Topshirildi: 20.00 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Gazeta «O'zbekiston» nashriyot matbaa ijodiy uyida chop etildi.
Korxona manzili: Toshkent shahar, Alisher Navoiy ko'chasi, 30-uy.

Gazeta O'zbekiston
Respublikasi matbaa va
axborot agentligida 2009-
yil 12-oktabrda 0108-
raqam bilan re'yxatga
olingan.

ISSN 2010-7617

9 772010 761004

ЙЎЛ БЕЛГИЛАРИ КЕРАК

Кейинги йилларда йўлларимизда амалга ошириладиган ободонлаштириш, таъмирлаш ишларидан айниқса ҳайдовчилар миннатдор. Тўғри-да, текис йўлда вақт тежалди, машинани, ортқича таъмирлаш талаб қилинмайди. Урганчда ҳам равшон йўллар ҳажми тобора ошмоқда.

Бирок, эндиликда ҳайдовчиларимизни бошқа муаммо безовта қилмоқда. Шулардан бири йўлларнинг қайрилиш учун мўлжалланган жойларида белгиларнинг йўқлигидир. Хусусан, Урганчнинг автомобиллар серкаторов бўлган Хонка ва Ёшлик кўчаларида йўлнинг қарама-қарши томонига ўтишни кўрсатувчи белгилар деярли йўқ. Йўлнинг қайси жойида ўнгга, қай жойида чапга айланиш кераклиги кўрсатилмаганлиги

Ойбек ЖУМАНИЕЗОВ,
"Huquq"

оқибатида ҳайдовчилар битта қайрилиш жойидан ҳам чапга, ҳам ўнгга қайрилиб кетмоқдалар. Бу эса ўз-ўзидан айрим ноқулайликларни келтириб чиқармоқда. Айниқса, икки томондан келаётган машиналар бир пайтда йўлнинг бошқа томонига айланишига тўғри келиб қолса, қарама-қарши томондан келаётган машиналарни кўришнинг иложи бўлмай қолади. Бу эса йўл-транспорт ҳодисасига сабаб бўлиши мумкин. Оқибатда эса кимдир жабрланиши, кимдирнинг мулкига зарар етиши мумкин. Мана шундай ҳолат рўй бермаслиги учун мутасаддилар масаланинг шу жиҳатини эътиборга олиб, белгиланган жойларга қайрилиш белгиларини керакли тартибда ўрнатсалар, фуқароларимизнинг хавфсизлиги таъминланган бўларди.

ЙЎНАЛИШЛИ ТАКСИЛАР ҚАТНОВИ НЕГА ТЎХТАДИ?

Қарши шаҳридаги "Маҳзон" маҳалласига қатнайдиган 7- ва 31-йўналишли таксилар қатнов тўхтаб қолди. Ҳайдовчилар бунга сабаб қилиб, йўлга асфальт ётқизилмаганлиги, унинг ўйдим-чуқурлиги, ёгингарчиликларда лой, қурғоқчиликда чанглигини кўрсатишмоқда. Ушбу ҳолат эса жамоат транспортидан фойдаланадиган маҳалла аҳлига қийинчиликлар туғдирмоқда.

Албатта, ҳайдовчиларнинг бу эътирозлари ўринли. Боиси бу каби кўчалардан ўзингиз ҳам зарур ишингиз бўлмаса юрмайсиз. Ёки ўзингизга ўзингиз, бу кўчага автомобилда кириб бўлмайди, пийда борақоламан, дейишингиз тайин.

Бундан бир йил аввал Қарши шаҳрида бўлиб, шу кўчаларда яна қайта ташриф буюрган киши шаҳарни танимай қолиши тайин. Ҳозир шаҳарнинг қай бир бурчагига борманг, қурилиш ва бунёдкорлик ишларининг устидан чиқасиз. Қайта таъмирланиб, янада чирой очаётган кўҳна обидалар, кенг ва равшон кўчалар, янгидан барпо этилаётган кўп қаватли уйлар, муаззам иншоотлар, қадимий ва ҳамиша навқирон кўҳна Насфнинг ҳусну жамолини очиб, кўрқига

Норбўта ҲОЗИЕВ,
"Huquq"

кўрк қўшмоқда.

Бирок, шаҳарнинг ҳамма кўчаларини ҳам ойнадек тиник, ҳамма гўшаларни ҳам кўрган кўз қувнайдиган даражада обод, деб бўлмайди. Масалан, шаҳардаги "Маҳзон" маҳалласининг кўчаларидан юрган кишининг таъби тирриқ бўлиб, шаҳарнинг марказий кўчаларини айланганда қайфиятингиздан асар ҳам қолмайди.

— 31-йўналишдаги такси ҳайдовчиси ман, — деди Жасур Исмоилов. — Ўзим шу маҳаллада яшаганим учун, маҳалладошларимга қайишиб, мазкур йўналишда деб бўлмайди. Бу йўл ҳар қандай автоуловни тез ишдан чиқаради, ҳайдовчининг эса асабларини чарчатади.

— Маҳалламизнинг марказий кўчаси шу аҳволда бўлганидан кейин, ички кўчаларни гапирмасам ҳам бўлади, — дейди маҳалла раиси Расул Мавлонов. — Тегисли идораларга бир неча маротаба мурожаат қилдик, муаммо ҳал этилмади. Шундан сўнг аҳоли билан маслаҳатлашиб, кўчанинг энг ёмон жойларига 20 машинадан ортиқ шағал ётқиздик. Асфальт ётқизишни эса ҳашир йўли билан амалга ошириш мураккаб жараён экан.

АЙЁМИНГИЗ МУБОРАК БЎЛСИН!

Прокуратура органлари тизимида 28 йил хизмат қилиб, қонунийликни мустаҳкамлашга ўзининг муносиб ҳиссасини қўшган инсон, прокуратура фахрийси Бурхон Бекмирзаев табаррук 70 ёшни қарши олмақда.

Бурхон Бекмирзаевнинг узок йиллик меҳнат фаолияти прокуратура раҳбарияти томонидан муносиб баҳолалиб, бир неча маротаба рағбатлантирилди.

Хурматли Бурхон Бекмирзаев, таваллуд айёмингиз муборак бўлсин! Сизга ва оила аъзоларингизга мустаҳкам соғлик, оилавий тотувлик, хонадонингизга тинчлик-осойишталик ҳамда фаровонлик тилаймиз!

Ўзбекистон Республикаси
Бош прокуратураси жамоаси ва
Фахрийлари ижтимоий қўллаб-қувватлаш жамоатчилиги Маркази

Прокуратура органлари тизимида кўп йиллар хизмат қилиб, юрти-мизда қонун устуворлигини таъминлашга ўзининг муносиб ҳиссасини қўшган Файрат Умрзақов кутлуг олтмиш ёшлари қарши олди.

У меҳнат фаолиятини Қўқон шаҳар ИИБ терговчиси лавозимидан бошлаб, шаҳар прокуратураси катта терговчиси, Фарғона вилоят прокуратураси бўлим катта терговчиси, терговчиси, Учкўприк туман прокуратураси терговчиси, вилоят прокуратураси бўлим прокурори, катта прокурори, бўлим бошлиғи, Олтиариқ туман прокурори, Қўқон шаҳар прокуратураси катта терговчиси, Фуркат туман ва Данғара туман прокуратуралари терговчиси, Риштон туман прокурорининг катта ёрдамчиси, Учкўприк туман прокурорининг ёрдамчиси, катта ёрдамчиси лавозимларида самарали хизмат қилиб, қонунийликни мустаҳкамлаш, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилиш каби касбий вазифаларини масъулият билан, сидқидилдан адо этди.

Иш жараёнида жамоа ходимларига нисбатан талабчан, ҳамфикр бўлиб, адолатпарварлик, меҳнатсеварлик, изланувчанлик, ташаббускорлик каби фазилатлари туфайли барчанинг ҳурмат-эътиборини, ишончини қозониб келди.

Ёш ҳуқуқшунос ходимларнинг касб маҳоратини пухта эгаллаб, малакали мутахассис бўлиб шаклланишларига ўзининг салмоқли ҳиссасини қўшди.

Хурматли Файрат Умрзақов, таваллуд айёмингиз муборак бўлсин! Сизга ва оила аъзоларингизга узок умр, мустаҳкам соғлик, бахт-саодат, хонадонингизга тинчлик-хотиржамлик ва файзу барака тилаймиз. Оила аъзоларингиз бахтига ҳамиша соғ-саломат бўлинг!

Фарғона вилоят прокуратураси жамоаси

БИЛАСИЗМИ?

СИРДАРЁ ҚОВУНИДАН МУЗҚАЙМОҚ

Ўзбекистонда етиштирилган қовун халқаро танловда музқаймоқ тайёрлаш учун энг яхши маҳсулотлардан бири, деб топилди.

Италия музқаймоқ ишлаб чиқарувчилари ассоциацияси ташаббуси билан ўтказилган кўргазмада илк бор "Музқаймоқ жаҳон мероси" (Gelato World Heritage) халқаро танлови бўлиб ўтди.

Шунингдек, Миллий кўргазма доирасида бошқа мамлакатларга хос бўлган мева ва ўзига хос маҳсулотлардан музқаймоқ тайёрлашда фойдаланган ҳолда танловда иштирок этиш шартли белгиланган. Ташкилотчилар Ўзбекистонда

етиштирилган қовун ажойиб ҳидли музқаймоқ тайёрлаш учун энг яхши иккинчи маҳсулот сифатида тан олишди. Биринчи ўринда Американинг ерёнғоқли музқаймоғи, учинчи ўриндан манголи Миср музқаймоғи жой олди.

Танловда Ўзбекистоннинг Сирдарё вилоятида етиштирилган ўтча қишки на — "қирқма", "қари қиз" ва "қора қанд" қовунлари иштирок этди. Танлов координатори Маттео Фортунати сўзларига қўра, такрорланмас таъмига эга Ўзбекистон қовунларидан ширин музқаймоқ тайёрлаш тажрибаси уларни Европа ва Италияга экспорт қилиш имкониятини яратди.

ЭЪЛО

"Huquq" газетаси тахририяти тажрибали мусасхих (корректор) ва саҳифаловчи-дизайнерларни ишга таклиф қилади.

Ўзбекистонда ўзи ҳақидаги маълумотнома (резюме)ни huquq_vakant@mail.ru электрон почта манзилига 28.02.2019 йилгача юборишлари лозим.

Ўтгаларнинг охирати обод бўлсин

Бош прокуратура ва Жиззах вилоят прокуратураси жамоалари вилоят прокурори Исламдун Эргашходжаева укаси

Икромжон ЭРГАШХЎЖАЕВнинг

бевакт вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик изҳор қилади.

"Huquq" газетаси тахририяти жамоаси тахририят фотомухбири Абдувоҳид Тўраевага акиси

Искандар ТЎРАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик изҳор қилади.